

Νά κ' ἐσὺ δλο τρέλα, νά κ' ἐσὺ δλη κάκια,
Κ' ἡ πονευική, καὶ ὁ λάλος, καὶ ὁ κρυφός,

Κ' ἡ λυπητερή καὶ ἡ Παναγιά τοῦ ὀνείρου,
Κ' ἕνα παλληκάρι, νιδς ἀρματωλός,
Κ' ἡ ὥρια ἡ δολοπλέχτρα σὰ θεὰ τοῦ Ὀμήρου,
Κι ὁ ἀκριβὸς τῆς Σκέψης κι ὁ ἀμαρτωλός....

Κ' ἐσὺ ποῦ ἐπαιζες τὰ πρόσχαρα παιγνίδια
Σάμπως νὰ κρατοῦσες τῆς τῆς τῆς τῆς
Ποῦ πετάει βλαστοὺς, κ' ἐσὺ μὲ τὰ στολίδια
Καὶ τὰρχοντικά φερσίματα, ὦ παιδί,

Κ' ἐσὺ ποῦ ἐπλεκες—λιγνὰ χεράκια δλάξια!—
Τάνθοστέφανα γιὰ σένα καὶ γιὰ μᾶς,
Κ' ἐσὺ ποῦ ἐβγαίνες νυφούλα στὰ μετὰξια,
Κ' ἐσὺ ποῦ ἐστεκες γυμνὸς νὰ πολεμᾷς,

Κ' ἐσὺ, πάθος, δάκρυο, καὶ καρδιάς ἀγώνας,
Πάντα σάϊτεμένος, πάντα λατρευτής,
Κ' ἐτρεχες ὅπου ἔρμος καὶ βαθεὶς κρυφώνας
Τὸν τρανὸ καημὸ σου νὰ τοῦ ἐμπιστευτής,

Κ' ἐσὺ ποῦ ἤξερες ἀπ' ὅλα τὰ τραγούδια,
Κ' ἐσὺ ἀπ' ὅλα τὰ βιβλία τὰ σοφά,
Κυνηγὲ πίσω ἀπὸ τῶσπρα πεταλούδια,
Κ' ἐσὺ ὅκνῃ γυρμένη πάντα στὸ σοφά,

Κ' ἐσὺ ποῦ ἄφριζες τίς θάλασσες, γοργόνα,
Καὶ καμάρι ἐσὺ ποῦ ζοῦσες τοῦ σπιτιοῦ ..
Ποῦ εἶναι ἡ Πούλια ποῦ τὴν κάρφωνες κο-
[ρώνα,
Ποῦ εἶν' ὁ αἰθέρας τοῦ γαλάζιου σου ματιοῦ;

Ὁμιένανε, παιδάκια μου, καὶ εἶστε τὰ ἴδια,
[καὶ ὅλα,
Πῶς ὅλα μαραμένα καὶ γυμνά;
Ποῦ τὰκριβὰ, τὰ πράσινα, τὰ ὠραῖα, τὰ φεγγο-
[βόλα;

Συντρίμμα τὰ καράβια στὰ γκρεμνὰ,
Καὶ τὰ σεντούκια τὰ θησαυροφόρα
Τὰ θάψαν τρισβαδοὶ βυθοί·
Τώρα ἡ δική σας γαληνιά μὲ τὴ δική μου
[μυόρα
Συφοριασμένος διπλὸς κόσμος· ποῖος θὰ λυ-
[πηθῇ;

ΤΑ ΝΙΑΤΑ

Καὶ καπνὸς καὶ φέματα εἶταν ὅλοι,
Καὶ καταραμένοι οἱ θησαυροί,

Κ' οἱ ἀκριβοὶ κ' οἱ ὠραῖοι κ' οἱ φεγγοβόλοι
Χάθηκαν. Κανείς νὰ μὴν τοὺς βρῇ!

Ἀχαροὶ, καὶ πήγανε τοῦ κάκου....
Ρηγοπούλες ἀπλερες θαφτές
Ὅλες, Θεέ μου, στὴ μονιὰ ἐνὸς δράκοντος,
Καὶ κανείς δὲ σάλεψε γι' αὐτές.

Κ' ἐσὺ ἀδιάφορος κ' ἐσὺ, ὦ πατέρα,
Μιᾶς Ψυχῆς κ' ἐνὸς Σατύρου γιέ,
Τέρας ἀπὸ λάσπη κι ἀπὸ αἰθέρα,
Πλάσμα ἀνίδεο καὶ πλαστοουργέ,

Ὅλα σου τὰ χᾶδια, ποῖος δὲν ξέρει
Πῶς τὰ ξόδεψες γιὰ μᾶς, ποιητή,
Μὰ ποτε δὲν ἀπλωσες τὸ χέρι
Ποῦ εἶναι σὰν ἀρπάγι καὶ κρατεῖ.

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Τὰ χέρια μου δὲν εἶναι σὰν τὰρπάγια,
Καὶ δὲν κρατᾷν, δὲ δίνουν λυτρωμὸν,
Ξέροντε μόνο τὴν ἰδέα καὶ τὸ ρυθμὸν
Ἀθάνατα τὰ δύο νὰ τὰ ξενγαρώνουν,

Καὶ ξέροντε ἀπὸ μᾶισσα κάποια μάγια,
Καὶ ξέροντε τὸν ἀφρὸν νὰ πιάσουν,
Ποῦ σβύνεται στὰ δάχτυλα τοῦ καθενὸς καὶ
[πάει,
Στὴν πέτρα εἰκόνα, ἡ ἀγαλμα σὶν προῦντιζο
[νὰ τὸν πλάσουν
Κι ἀχάλαστο τὸ πλάσμ' αὐτὸ νὰ κελαιδάη...

Ὁμιένα! ποῦ μὲ σέρνει
Ἡ γνώμη μου ἡ τρελή!
Σὰν περιστέρι λαβωμένο παραδέχεται
Στὴν ἀγκαλιά μου μέσα τὴν ἀμαρτωλή
Τὸ κάθε μου παιδάκι μαραμένα,
Κι ἀποσωμένα καὶ γυμνά
Καὶ τάχα ἀναστημένα, καὶ ξανά
Ξεφυλισμένα πὺς σκληρὰ, καὶ μέσα ἐδῶ πὺς
[ξένα!

Μὴ με καταριέστε, καὶ γιὰ σᾶς θὰ ὑφάνω
—Σὲ ξωδιὰς δασκάλας ἔκαμα σκολειό,
Πῆρα τὸ φεγγάρι χτένι καὶ τὸ πλάνο
Φῶς τοῦ ἀποσπερίτη κράτησ' ἀργαλειό.—

Μὴ με καταριέστε, καὶ γιὰ σᾶς θὰ ὑφάνω
Γνέματα, κουβάρια, πνέματα, στοιχειά,
Καὶ παννιὰ ἀσημένια καὶ χρυσὰ θὰ κάνω
Σὰν ἀπὸ τὸν ἥλιο κι ἀπ' τὴν Εὐτυχιά.

Καὶ σιάνῳ κορυμιά σας θὰ τὰ γάρω ἀπάνω,
Τῆς Ἀδύτης μιὰ ἀχτίδα θάχω γιὰ κλωνά,
Κι ὅλα θὰ σᾶς ντύσω καὶ θὰ σᾶς ζεστάνω,
Κι ὅσα φέγγουν θὰ εἶναι μπρὸς σ' ἐσᾶς ἀχινά.

Καὶ θὰ γίνω οἱ Μοῖρες, οἱ χαρίστες Μοῖρες,
Τὰ φορέματά σας θάματα τῆς γῆς,
Ζώνες καὶ χιτῶνες, πέπλοι καὶ πορφύρες,
Τοῦ βραδυοῦ τᾶστέρια, τὰνθια τῆς ἀδύτης!

ΤΑ ΝΙΑΤΑ

Δύστηχε, κι ἀκόμα νὰ τὸ μάθης;
Εἴμαστε ἴσκιοι,
Ὅτι μὲ τὰ μάγια σου μᾶς πλάθεις
Δὲ μᾶς βρίσκει.

Δὲν ξορκᾷν τὸ κρῦο μας τὰ χρυσάφια
Καὶ τὰσῆμια,
Εἴμαστε ἀπ' τὰ Τάρταρα, εἶν' ἐντάφια
Τούτη ἡ γύμνια.

Ἡ ὀρφικὴ σου ἀκούστηκε κιθάρα
Καὶ σὶν Ἀδῇ,
Συνεπαίρνει μιᾶς καρδιάς λαχτάρα
Τὸ σκοτάδι.

Κι ἀπ' τὸ Χάρο σὰν παρατημένα
Ξεγλυστράμε,
—Ἀὐλο τὸ κοπάδι—πρὸς ἐσένα
Ποῦ ἀγαπᾷμε.

Ὅμως πάντα δένει μας τὰ πῆδια
Μοῖρα ἀφέντρα
Μὲ τὸν κάτου κόσμον, εἴμαστε βώδια,
Νά ἡ βουκέντρα.

Μιὰ κλωστή μὲ τὸ κλουβὶ τὰ δένει
Τὰ φτερά μας,
Τὸ κλουβὶ ἀνοιχτὸ, τὰργὸ προσμένει
Γύρισμά μας.

Ἡρδαμε σ' ἐσέναν' ἐδῶ πέρα
Ποῦ ἀγαπᾷμε
Μὰ τοῦ κάκου, ὦ δύστηχε, ὦ πατέρα,
Μᾶς λές· «Νά με!»

Ἰσκιοὶ ἐμεῖς, κ' ἐσὺ σὺ φῶς γυρίζεις,
Ζῆς ἀκόμα
Μὰ κ' ἐσὺ βρονκόλακας, μυρίζεις
Ἀπὸ χῶμα!

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

α') Ο ΠΑΡΑΣ

Ἀφιερωμένο σὶν ἀγαπημένο μου
Ἀργύρη Ἐφταλιώτη.

—Λιγάκι κελσόννη, κύρ Ἀντώνη, λίγη πομο-
νή...

—Τὶ πομονή, βρε χριστιανή, τί πομονή, ποῦ
περάσανε τρία χρόνια καὶ φῶς δὲν εἶδαμε!

—Τὶ νὰ σοῦ κάνω, κύρ Ἀντώνη, ποῦ ὅλα στρα-
βὰ κι ἀνάποδα μούρθανε βροχές δὲν εἶχαμε, λάδι
πολύ δὲ βγάλαμε, τὸ βῶδι μου ψόφησε, τὸ πηγᾶδι
ξεράθηκε... ἔσ' τα νὰ χαθοῦνε! μὲ πιάνει τρέλλα
νὰ τὰ συλλογιέμαι!

—Βρε ἀδερφή, νὰ πετάξω τὰ χρήματά μου γιὰ
τὴν ψυχὴ τοῦ παππούλη μου; Τσυγγρὸς ἐγείνα γιὰ
νὰ χαρίζω;

—Δὲν εἶπα ἡ φτωχιά νὰ μοῦ τὰ χαρίσης; γιὰ
γυναῖκα εἶμαι, ἀλλὰ δουλεύω σὰ σκύλα καὶ θὰν τὰ
πλερώσω τὰ χρέη μου· νᾶσαι σίγουρος!

—Μωρ' ἀπὸ ποῦ θὰν τὰ πλερώσης, δικάσε!
μπᾶς κι ὁ οὐρανὸς θὰ σοῦ βρέξῃ μάννα; σὰ δὲ βγαί-
νεις ἀπ' τὰ χωράφια σου πούλα τα νὰ πλερώσης τὸ
χρέος! Τᾶλλα εἶναι κολοκύθια!

—Σκλάβο θὰ γενῶ, γὼ καὶ τὸ κορίτσι μου, μὰ
τὰ λίγ' αὐτὰ ρημάδια ποῦ μᾶς μέινανε δὲν τὰ που-
λῶ, κύρ Ἀντώνη, ἔτσι μὰ τίς ψυχὲς ποῦ χάσαμε!
πούλα δῶ καὶ πούλα καὶ ρημάχτηκα, δὲ μούμεινε
σάλιο στὸ στόμα! Ἐχω δύο χωράφια κι αὐτὸ τὸ
καλυθόσπιτο· σὰν τὰ πουλήσω κι αὐτὰ πῶς θὰ παν-
τρέψω τὸ κορίτσι; πῶς θὰ τὸ διαφεντέψω; Ἀσε
φίτος νὰ τελειώσουμε κάτι κιλμια π' ἀρχίσαμε, κι
ἔχει ὁ Θεὸς! δὲ θὰ χάσης τὰ λεφτά σου!..

—Ἄκου με δῶ! λόγια πολλὰ δὲν ξέρω. Σὲ
πῆρα γιὰ νοικοκυρὰ γυναῖκα, γινώριζα τὸν ἄντρα σου,
καὶ περιμένα τόσον καιρὸ δίχως νὰ σὲ βιάσω· τώρα
ὁμως τὰ λεφτά μου τὰ θέλω! τὰ φέματα πιά πε-
ράσανε· θέλω τὸν παρὰ μου—τάκουσες;—τόνε θέ-
ρω χωρὶς ἀναβολές! Ὅποιος ζῇ ἐλπίζοντας πεθαίνει
χάσκοντας...

—Ἄκου με, κύρ Ἀντώνη...

—Δὲ θέλω νὰκούσω τίποτα! Φτάνουν πιά
τὰ λόγια! Σὰ δὲ μοῦ φέρης σ' ἕνα μῆνα δυὸ πεν-
τακοσάρικα, τὰ χωράφια ποῦ δὲν πουλᾷς, γὼ θὰ
σ' τὰ πουλήσω καὶ ξέρε το... Μπᾶ! σήμερ' αὐριο,
σήμερ' αὐριο... μπερμπάτικα πράγματα!

Εἶπε μὲ θυμὸ καὶ τῆς σφάλησε κατᾶμουτρα τὴν
πόρτη· ἡ φτωχὴ γιὰ στάθηκε σὶν τὸπο τῆς σὰν
ἀποσβολωμένη, μὲ ματιὰ χαλὴ κι ἀγριεμένη· τρέ-
μανε τὰ χέρια τῆς ἀπ' τὴ σύχισι καὶ λυγίζαν τὰ
γόνατά τῆς σὰν παραλυμένα—Λενιὼ!—φώναξε
βραχνὰ κι ἀποσταμένα, τὰ νὰ πνιγόντανε ἡ φωνὴ
στὸ λαρύγγι τῆς—Λενιὼ μωρή! νερὸ μιὰ σκύλα,
χάνουμαι!

Ἡ Λενιὼ, δεκάξη χρονῶ κοπέλλα, ξανθούλα
καὶ ροδοκόκκινη, ἔτρεξε στὴ μάννα τῆς τρομαγμένη,
φέρνοντας τὸ νερὸ, καὶ τὴν βάσταξε μὴν πέση, σὰν
κλονιζότανε—Μπᾶ κακὸ νὰ τοῦρθη! δὲν τὸνέ μου-
τζωνες, καψομάνα, τὸ μαγκούφη, νὰ πᾶ νὰ κου-
ρεύεται! ἀλήθεια κι ἀπ' ἀλήθεια!—τῆς εἶλεγε
τρέβοντας τὰ χέρια τῆς γιὰ νὰ τὴ συνεφέρῃ...

—Παλιάνθρωπος εἶναι, θυγατέρα, ἀκαρδὸς εἶ-
ναι, μὰ τὸ δικιο τοῦ τὸ ξέρει· τὰ λεφτά του ζη-
τάει! Σὰ δὲν πάρῃ πό μένα κι ἀπ' ἄλλου θὰ φο-
φήσῃ, σὰν καὶ μᾶς, στὴν ψάθα...

Η ΑΓΓΛΙΚΗ ΒΟΥΛΗ

Άγαπητέ μου Νουμά,

Μιά και βρήθηκα εδώ στη Λόντρα, είπα, ως πώς να δώ και την Άγγλική τη Βουλή. Μπαίνω λοιπόν μέσα σε μεγάλη αύλη θολοσκεπαστη, από τη βορεινή, θαρρώ, τη μεριά του μεγαλόπρεπου Γοθικού Παλατιού του Ουέστμινστερ. Κολώνιες μάρμα-
ρυ και πορφύρετης βάσταζαν υλοτρόγυρα τόν κατα-
στόλιστο θόλο. Άδριάντες παρτάσταν από παντού, του Γλάστων, του Πίτ, του Φόξ, κι άλλων ιστο-
ρικών ήρώων. Θεόρατος χρυσός πολυέλαιος κρεμιά-
ται από τόν περίτεχνο θόλο, και μωσαϊκό πολύχρω-
μο σκεπάζει τὸ ἔδαφο σὰ χαλί πλουμισμένο.

Έδώ πέρα στέκονται ὅσοι ξένοι προσμένουνε ν' ἀνεβούνε στὸν ἐξώστη τῶν ξένων, καθὼς καὶ με-
ρικοὶ γιγαντινοὶ κλητῆρες, μὲ πρόσωπα σοβαρὰ κι ἀγέλαστα. Σιμώνω ἕναν τους, καὶ τοῦ δίνω μ' εὐ-
λάβεια ἕνα γραμματάκι πού εἶχα γιὰ κάποιον Βου-
λευτῇ. Τὸ πήρε αὐτός καὶ πήγε παραμέσα, σ' ἕνα
ἀπὸ τὰ τρία καμαροσκεπαστὰ περάσματα τῆς αὐ-
λῆς, νὰ τὸ στείλῃ τοῦ Βουλευτῇ. Ἐκείνη τὴν ὥρα
ὥπως εἶχε ψηφοφορία καὶ δὲν μπορούσε κανένας μῆ-
τε νὰ μῆλῃ μῆτε νὰ βῆλῃ. Χτύπας ἡ κρυδούνα πού
τοὺς προσκαλοῦσε νὰ ψηφίσουν, καὶ τρέχανε δῶθε
κειθε Βουλευτάδες πού βρισκότανε ἄλλος στὴν Αὐ-
λῇ, ἄλλος στὸ ἐστιατόριο τῆς Βουλῆς, ἄλλος σὲ κα-
νένα ἰδιαιτέρο γραφεῖο ὑπουργοῦ ἢ σημαντικοῦ Βου-
λευτῇ, νὰ προφτάζουμε πρὶ νὰ κλείσουν οἱ πόρτες.

Οἱ ξένοι πού προσμένανε στὴν Αὐλὴ εἶταν ὡς
σαράντα πενήντα. Εἶχε καὶ μερικὲς γυναῖκες. Στέ-
κουμουν ἀνάμεσά τους καὶ τοὺς κοίταζα ἕναν ἕναν.
Ἄλλος ἀπὸ τὴ Σκωττία, ἄλλος ἀπὸ καμιά Ἀγ-
γλικὴ ἐπαρχία, μερικοὶ καὶ ἀπὸ τὴ Λόντρα. Τσιμου-
διὰ ὅλοι τους, σὰν ἐκκλησιά. Πέρασε ἔτσι μισὴ ὥ-
ρα, πέρασε μιά ὥρα. Ἐλεγε ὁ Βουλευτῇ μου. "Υ-
στερ' ἀπὸ ἄλλη μισὴ ὥρα παρουσιάστηκε. Μοῦδωσε
ἕνα πιττάκι, καὶ μ' αὐτὸ τὸ πιττάκι ἀνέβηκα στὸν
ἐξώστη μου.

Μπήκα μέσα, κάθησα. Ἄλλῃ ἐκκλησιά αὐτὴ.
Ὁ ξενώνας γεμάτος. Γεμάτος καὶ ὁ γυναικωνίτης
ἀντίκρυ, μὲ τὰ καφάσια τὰ σιδερένια, πού μόλις
ξάνοιγες ὄσκους γυναικίους. Τὸ χτίριο, σὰ γοθικὴ
ἐκκλησιά καὶ αὐτὸ, μόνο κατὶ πρὸ ἀπλὸ ἀπὸ τὴν
αὐλὴ. Ἐξώστες υλοτρόγυρα, γιὰ ξένους, γιὰ Λόρ-

δους, γιὰ Διπλωμάτες, γιὰ ρεπορτέρηδες, τέλος καὶ
γιὰ γυναῖκες. Κάτου πάλι, καθίσματα ἀπὸ τὴ μιὰ,
καθίσματα ἀπὸ τὴν ἄλλη, δρόμος στὴ μέση, κι ἁ-
πάνου ἀπάνου ἕνα τραπέζι, μὲ χαρτιά καὶ κάσες
ἔγγραφα ἀπάνω, καθὼς καὶ τὸ περίφημο τὸ κηρύκειο
τῆς Βουλῆς. Παρακεῖθε, κάτω ἀπὸ τὸ γυναικωνί-
τη, ὁ προεδρικός ὁ θρόνος τοῦ Σπήκαρ. Ὁ Σπήκαρ
εἶχε δυνάμη βασιλικὴ μέσα στὴν Ἀγγλικὴ τὴ Βου-
λῇ. Σὰ μιλήν Βουλευτῇ, σ' αὐτόνα πρέπει νὰ πο-
τείνεται, καὶ κι ἂν ἀπαντᾷ ἄκόμα σ' ἄλλον Βου-
λευτῇ. Ἄν τύχῃ Βουλευτῇ καὶ τοῦ ξεφύγῃ ἄτοπος
λόγος, ἀντιβουλευτικός πού λένε, καὶ τὸν προστάξῃ
ὁ Σπήκαρ νὰ τὸν ἀποσύρῃ αὐτὸ τὸ λόγο, δὲν εἶχε.
Ἡ θὰ τὸν ἀποσύρῃ, ἢ χάνει τὰ βουλευτικὰ δικαιώ-
ματα καὶ διώχεται ἀπὸ τὴ Βουλὴ γιὰ τρεῖς, δέκα,
εἴκοσι μέρες, κατὰ τὸ φταῖσμά. Ὅποιος Βουλευτῇ
θέλει νὰ μιλήσῃ, σηκώνεται. Καμιά φορὰ λοιπὸ ση-
κώνονται δυὸ, τρεῖς ἢ καὶ πιάτοι. Ὁ Σπήκαρ
τότε θὰ πῇ ποῖον πῆρε τὸ μάτι του πρῶτα, καὶ τό-
τες οἱ ἄλλοι θὰ κάτσουνε. Φορεῖ μαῦρο ρῆσο, κι ἄσ-
πρη περούκα, σὰ δικαστής. Ἐτσι εἶναι φορεμένοι
κ' οἱ τρεῖς γραμματικοὶ τῆς Βουλῆς ἀπὸ κάτω του,
μπρὸς στὸ τραπέζι. Ἄλλος γράφει, ἄλλος φυλλαδι-
ζει βιβλία.

Οἱ Βουλευτάδες, στὴ θέση τους ὅλοι. Οἱ κάσες
ἔγγραφα εἶναι βαλμένες στὸ τραπέζι ἀπὸ τὴ δεξιὰ
τῆς μεριᾶ τοῦ Σπήκαρ, ἀπ' ἐκεῖ πού στὴν πρώτη
σερὰ κάθονται ὅλοι οἱ Ὑπουργοί. Ἀπὸ πάνω τους,
στ' ἄλλα καθίσματα, εἶναι ὅλοι οἱ φιλελεύτεροι, κα-
θὼς καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη τὴ μεριὰ πάλι ἡ Ἀντιπολί-
τεψη, οἱ Τόρρηδες, μὲ τοὺς ἀρχηγούς τους στὴν πρῶ-
τη σειρά. Ἀπὸ τὴ μεριὰ αὐτὴ τῶν Τόρρηδων κάθουν-
ται κ' οἱ Ἱρλαντέζοι, καθὼς κ' οἱ Ἑργατικοί—
καινούργιο κόμμα ἀπὸ καμιά ἰσπανταριά μέλη,
σταλμένα νὰ νοιάζονται τὰ συμφέροντα τῶν ἑργα-
τῶν.

Γεμάτη λοιπὸν ἡ Βουλὴ. Κατὰ κακὴ μου τύ-
χη ὅμως, δὲ συζητοῦσαν τίποτις μεγάλου ζήτημα,
μόνε διορθῶνανε τὸν κανονισμό τῆς Βουλῆς, γιὰ νὰ
μὴ γίνεταί χασομέρι ἐξαιτίας τοὺς πολλοὺς και-
νούργιους νόμους πού εἶχε στὸ πρόγραμμά του τὸ νέο
τὸ Ὑπουργεῖο.

Μιλοῦσε ἐκείνη τὴν ὥρα ὁ ἀρχηγὸς τῶν Ἱρλαν-
τέζων, ὁ Ρέντμοντ, ρήτορας γνωρισμένος. Εἶτανε ζή-
τημα ἂν ἔπρεπε Τετράδῃ νὰ σφαλάνῃ ἡ Βουλὴ, ἢ
Παρασκευῇ, καὶ αὐτὸς ἤθελε τὴν Τετράδῃ. Κι ὁ λό-
γος του, ἐπειδὴ τὴ δουλειὰ τῆς Βουλῆς δὲν τὴν

εἶχε γιὰ πάρεργον, πού νὰ εὐκολύνῃ τοὺς ἐπαρχιω-
τες νὰ φεύγουν ἀπὸ Πέμπτῃ βράδυ, καὶ νὰ γυρίζουν
ἴσως Τρίτῃ πρωΐ, παρὰ ἔλεγε πῶς ἡ δουλειὰ τοῦ πο-
λιτικοῦ εἶναι μόνο ἡ πολιτικὴ, καὶ ἐπειδὴ εἶναι βα-
ρεὰ δουλειὰ χρειάζεται διακοπὴ στὴ μέση τῆς βδο-
μάδας νάνεσαλνῃ ὁ Βουλευτῇ. Ἐπὶ ζήτημα, καὶ ὡς
τόσο τὸ ζωντάνεψε κάμποσο, ὁ ξυπνὸς Ἱρλαντέζος
μὲ τίς τυπικὲς του τίς νοστιμιές, καὶ περάσανε με-
ρικὰ γέλοια ἀπ' ἄκρῃ σ' ἄκρῃ τοῦ χτίριου. Γέλοια
ὅμως μετρημένα, σὰν εἶδος θρησκευτικὰ καὶ αὐτὰ.
Ἄλλου πάλι βγαίνανε μερικὰ χῆρα χῆρα, (ἀκούστε,
ἀκούστε), ἢ καὶ πρὶο ξεσερμένες φωνές πού σημαί-
νανε νὰ πούμε «ἐπιδοκιμασία». Ἐχεῖ κι ἄλλα εἶδη
φωνές ἢ ἀγγλικὴ ἢ Βουλὴ, λόγου χάρι τὰ σαρκια-
στικά γέλοια. Εἶναι κ' οἱ φωνές τῆς ἀνυπομονησίας,
σὰ βαρεθοῦν τὰ μέλη καὶ θέλουνε νὰ γίνῃ ψηφοφο-
ρία νὰ τελειώσουν. Βγάζουνε λοιπὸν τότες κατὶ σὰ
γάβγισμα σκυλιῶν ἢ σὰ γεράνια. Βάιντ, Βάιντ, Βά-
ιντ, ἀντιπαραλεῖ μέσα στὴ Βουλὴ μερικὰ δεφερόλε-
φτα, καὶ ἄξαφνα ἡσυχία πάλι. Αὐτὸ συνέβηκε μ' ἕ-
ναν ἄλλο ρήτορα πού σηκώθηκε καὶ ὁ βλοημένος ξεί-
χασε νὰ τελειώσῃ. Σηκώθηκε ὕστερα ὁ ἀρχηγὸς
τῶν ἑργατικῶν, ὁ Κέρ Χάρντνυ, καὶ μίλησε καὶ αὐτὸς
λίγη ὥρα. Κοντούλες, μὲ μαῦρο σακάκι, ὄχι ρεδεγ-
κότα καθὼς ὁ δικηγόρος ὁ Ρέντμοντ, μὲ καλοῦτσικο
ὅμως διμηλικὸ καὶ αὐτός. Μίλησαν κατόπι καὶ ἄλλοι.
Τέλος σηκώθηκε καὶ ὁ Πρωθυπουργός, ὁ Σέρ Κάμ-
πελλ Μπάνερμαν. Χοντρός, ἀψηλός, καὶ καλοφορεμένος
σὰ νὰ πῆγαινε βίζιτα, φρέσκος φρέσκος, καὶ ὡς εἶταν
δλόασπρα καὶ τὰ μαλλιά του καὶ τὸ βυζαντινὸ του
τὸ μουστακάκι. Φαίνεται πῶς ὑποστήριζε τὴν Πα-
ρασκευῇ. Δὲν πολυμίλησε αὐτὴ τὴν φορὰ, κατόπι ὅ-
μως σάνε συζητοῦσαν ἄλλο ἄρθρο τοῦ κανονισμοῦ,
εἶπε πρῶτα, καὶ βρῆκε τρόπο νὰ παραχώσῃ μερι-
κὲς ἀπὸ τίς ἐπιλοικὲς, τίς σκωτσέζικες νοστιμιὰδες
του, τὴν εἰρωνεῖα ἐκείνη τὴν καλόκαρδῃ τῶρα, πού
ξέρεῖ ὅμως καὶ τὴν κάμνει πικρὴ σὰ θέλῃ καὶ ὡς μὴν
εἶναι ἀπὸ τοὺς πρῶτους ρήτορας σήμερα.

Σὰν τέλειωσε ἡ συζήτηση, εἶπε ὁ Σπήκαρ πῶς
ὅσοι εἶναι γιὰ τὴν Τετράδῃ ὡς φωνάζουνε "Ἀη (ναί).
"Ἀη, ἄη, ἄη, ἀκούστηκε ἄξαφνα ἀπὸ μερικοὺς. Κι
ὅσοι πάλι εἶναι γιὰ τὴν Παρασκευῇ, νὰ φωνάζουνε
Νέη, (ὄχι). Καὶ βγήκανε πάλι μερικὲς φωνές Νέη,
νέη, νέη. Ὁ Σπήκαρ τότες ἀποφάσισε πῶς τὰ Νέη
εἶναι τὰ πρῶτα, καὶ πῶς θὰ γίνῃ καὶ σωστὴ ψη-
φοφορία. Σηκώθηκαν τότες καὶ βγήκαν ὅλα τὰ μέλη,
κ' εἶμινε ἀδειανὴ ἡ Βουλὴ. Μετὰ μερικὴ ὥρα ἄρ-

— Ἀς ἔχῃ πομονὴ νὰ δουλέψουμε...

— "Ε! παιδί μου! δὲν εἶχε πιά πομονὴ κ' ἐγὼ τὴν ἔχασα!... Ἀχ! μαῦρτ μου, στραβὴ μου μοῖρα, σὲνα πρέπει τὸ μούντζωμα, νά!...

Δὲ λυγίζανε πιά τῆς γριᾶς τὰ γόνατα· πετά-
χτηκε δρόσθη, σὰν κατὶ νὰ τὴν ἀγκύλωσε, στύλωσε
στὸν οὐρανὸ τὴ φαρμακερὴ ματιά της, σὰ νὰ βλεπε
κεῖ τὸν ὀχτρὸ πού τὴν παιδεύει, καὶ τέντωσε τὰ
μαυρισμένα της δαχτύλια σ' ἕνα βλάστημα μούν-
τζωμο...

— Παναγίτσα μου!.. Ἀντριχίασα! Καλὴ
μάνα, σὺ τὴν ἔβγαλεις αὐτὴ τὴ βλαστήμια;

— Χρόνια τώρα ξακαλοῦθοῦν οἱ τυραγνίες μου,
δὲν εἶναι μιὰ, δὲν εἶναι δυὸ, τοῦ λιναριοῦ τὰ πάθη
τράβηξα, ἢ μαυρομοῖρα· χάνω τὸν πατέρα σου, χάνω
τὸν ἀδερφό σου, κακοπαυτίζω τὴν ἀδερφή σου·
χρὴνὴ πὸ δῶ, χρὴνὴ πὸ κεῖ· οὔτε προσευκὲς, οὔτε με-
τάνοιες πιάνουνε· τύφλα, τύφλα! ἀεὶ στὸ
διάολο καὶ ἄκόμα πάρα καὶ! στάχτη καὶ κουρνιαχ-
τός!

— Παναγία σῶσέ μας!

— Εἶναι, λέει, κακιά· μ' ἔκανε ἡ περίστασις
καὶ κακιά καὶ βλάστημη!

— Νὰ φέρομε τὸν παππᾶ, νὰ μᾶς ἀγιάσῃ, μαν-

νούλα μ'...

— Ἄει, μωρή, τώρα ποῖος χτυπάει πάλι τὴν
πόρτα καὶ ἂν εἶναι ὁ χροεφέλης πὲς του πῶς ἔ-
φυγα!

Σὰν ἄνοιξ' ἡ Λενιώ τὴν πόρτα μπῆκε μέσα
θαρρετὰ, χαμογελῶντας, ἕνα φραγκοφορεμένο παλ-
λικάρι, ψηλὸ, λεβέντικο, χαριτωμένο· παρᾶτῃς
χάμου μιὰ ταξιδιωτικὴ βαλίτσα πού βαστοῦσε καὶ
τίς κοίταζε γλυκὰ, μ' ὄψη δικοῦ τοῦ ἀνθρώπου, πού
καρὶ λαχταροῦσε νάρθῃ στὴν ἀγκαλιά τους, νὰ σβύ-
σῃ μὲ τὰ φιλιὰ τους τὸν πόνο του· γιὰ μιὰ στιγμὴ
φάνηκε κιόλας πῶς θὰ τίς ἀγκάλιαζε, μὰ, σὰν κατὶ
νὰ τὸν μπόδιζε, περιορίστηκε νὰ τοὺς σφίξῃ μοναχὰ
τὰ χέρια, μ' ἕνα ἡγαρδιακό—Καλὴ σπέρα, σταυ-
ρομάνα! καλὸς σὰς βρῆκα!

— Καλῶς τινε, μουρμούρις' ἡ γριά, κοιτάζον-
τάς τον μ' ὑποφία κατὰματα· πῶς, μὲ τὸ καλὸ,
στὸ φτωχικὸ μᾶς;

— Δὲ μὲ θυμάσαι, κυροῦλα, γιατί πέρασε και-
ρός πού δὲν εἰδωθήκαμε, μὰ γὼ ποτὲς δὲν ξεχνῶ τὴν
καλοσύνη τοῦ σπιτιοῦ σας.

— Καλὸ νάχης!

— Εἴμουναι παιδάκι πού πέρασα νὰ βράδῃ πὸ
δῶ μὲ τὸν πατέρα μου καὶ μᾶς φιλέψατε στὸ σπῆτι

σας, ὡς νὰ ζημερώσῃ ζοῦσε τότε—συχώριο νάχῃ—
ὁ ἄντρας σου καὶ σὰ μᾶς εἶδε ξένους στὸ χωριὸ, κα-
ταμεσῆς τοῦ δρόμου, σὰν ἀδέρφια μᾶς περιποιήθηκε.
Χριστιανὸς ἀνθρώπος, ὁ καημένος!

— Ὁ μακαρίτης ὅλα τέτοια ἔκανε μὰ γι' αὐ-
τὸ δὲ μείνανε τὰ παιδιὰ του στοὺς πέντε δρόμους—
τάποκρίθηκ' ἢ γιὰ θυμωμένη, σὰ νὰ θελε νὰ δείξῃ,
πῶς δὲν τὴν κολακεῖαν πολὺ τὰ λόγια του.

— Ὅχι δὲ, κυρά, — τόλμησε νὰ πῇ τὸ παλλι-
κάρι—μακάρι κάθε χριστιανὸς νὰ τὸν μιμῶτανε· τί
ἄλλο ἔχει κανεὶς νὰφίση πρὸ πολύτιμο πὸ τίς εὐλο-
γίες τοῦ κόσμου γιὰ τὰ ἔργατά του;

— Νὰ μὲ συχωρᾷς ἡ ἀφεντιά σου! Κάλλιο τῶ-
χω νάφινε ψωμί στὰ παιδιὰ του καὶ ὡς μᾶς λείπανε
τοῦ κόσμου οἱ εὐλογίες... Ἀς τονε τώρα τὸν ἄν-
τρα μου, καὶ μοῦ βρῖσκαται, καὶ πὲς μου τοῦ λόγου
σου τί θέλεις;... ἔρεῖς, βραδυάει καί...

— Κυρά μου, ἡ τύχη μ' ἔρριξε πάλι στὸ χω-
ριὸ σου δίχως κανένα γνώριμο· ἦρθα πὸ τὴν ξενιτειὰ
καὶ πᾶω σπῆτι μου στὸ Ἐροχώρι· θυμήθηκα τὸν
ἄντρα σου καὶ μοῦπανε πῶς πῆθανε· τότες, ἀφοῦ
δὲν ἔχει δῶ κἄνα χάνι, προτίμησα νάρθῃ στὴ χῆρα
του πάρα σ' ἄλλον... μιὰ νύχτα εἶναι, θὰ περάσῃ!

— Ἐτσι τὸ σκίφτηκες τοῦ λόγου σου, μὰ νὰ
ἰδοῦμε καὶ μεῖς ἂν μπορέσουμε νὰ σὲ δεχτοῦμε· καί-

χισαν πάλε και μπαίναν ένας ένας αποπίσω από την έδρα του Σπήκαρ, της Τετράδης από τη μία μεριά, της Παρασκευής από την άλλη, και δυο μέλη από την κάθε μεριά μετρούσανε. Σάν ξαναμπήκαν όλοι και τέλειωσε το μέτρημα, φώναξε τους αριθμούς ο Σπήκαρ, κ' είπε πως κέρδισε η Παρασκευή.

— Πώς σου φάνηκε; με ρώτηξε ο φίλος μου ο Βουλευτής σάν έβγαινα να φύγω, ύστερα από λίγη ώρα.

— Σάν τὰ δικὰ μας άπάνω κάτω, του άποκρίθηκα.

Ο φίλος σου
Α.

ΚΥΝΗΓΗΤΡΑ

Ώραϊο τὸ δέϊλ καὶ σὰ οὐράνια ἡ δύση.
Τῶν ἀηδονιῶν ποῦ τραγουδοῦνε εἰν' ὦρα.
Κάποιο δέϊλ μαγευτικὸ σάν τώρα,
Παιδοῦλ' ἀπάρθενη σ' εἶχ' ἀντικρύση.

Μὲ τὸ φτερό στήν κόμη, τοξοφόρα
Κυνηγῆτρα ποῦ πάει νὰ κυνηγήσῃ
Φαινόσουνα, τίς πέρδικες στή βρύση,
Καὶ τὰ λάφια στή δασωμένη χώρα.

Κ' ἔρριξες μιὰ σάϊτα κ' ἦδρ' ἐμένα.
Ἀπὸ τότε, δὲν τρέχω κυνηγῶρης
Τῶν ἀγριμιῶν, δὲν τρέχω καβαλῶρης

Νὰ βρῶ καὶ νὰ σκοτώσω τὸν ἀράπη.
Παντοῦ μὲ σέρνει ἐμένα μιὰν ἀγάπη,
Νύχτα καὶ μέρα τρέχω νάβρω ἐσένα.

ΛΕΑΝΤΡΟΣ Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

ΙΟΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Έντοκοι καταθέσεις

Η Έθνηκή Τράπεζα δέχεται έντόκους καταθέσεις εις τραπεζικὰ γραμμάτια καὶ εις χρυσόν, ήτοι εις φράγκα καὶ λίρας στεργλίνας άποδοτάς εις ήμισμένην προθεσίαν ή διαρκείας Αἱ εις χρυσόν καταθέσεις καὶ οἱ τόκοι αὐτῶν πληρώνονται εις τὸ αὐτὸ νόμισμα εις 8 ἐγένετο ή καταθέσεις εις χρυσόν ή δι' έπιταγῆς ύψους (chèque) ἐπὶ τοῦ έξωτερικοῦ καὶ έπιταγῆν τοῦ δμοιογούχου.

Τὸ κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι τῶν δμοιογιῶν πληρώνονται ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τῇ αἰτήσῃ τοῦ καταθέτου εις τὸ Ὑποκαταστήματι τῆς Τραπεζῆς, ἐν Κερκύρῃ Κεφαλληνίᾳ καὶ Ζακύνθῳ διὰ τῶν ὑποκαταστημάτων τῆς Ἰονικῆς Τραπεζῆς.

Τόκοι τῶν καταθέσεων

1	1/2	ταῖς 0/0	κατ' ἔτος διὰ καταθ. 6 μηνῶν
2	"	0/0	" " " 1 ἔτους
3	1/2	0/0	" " " 2 ἔτων
2	"	0/0	" " " 4 ἔτων
4	"	0/0	" " " 5 ἔτων

Αἱ δμοιογίαι τῶν έντόκων καταθέσεων ἐκδίδονται κατ' ἐλλογὴν τοῦ καταθέτου νομαστικαὶ ή ἀνώνομοι.

να ποῦξερές, παιδί, πᾶνε τώρα, πετάζανε! τώρα οὔτε διπλὰ χράμια καὶ παπλώματα ἔχουμε, οὔτε ραγιά περισσὰ γιὰ νὰ φιλεύουμε καὶ μουσεφιέρδες!

— Άκουσε, κυρά μου—εἶπ' ὁ νιὸς ἡμερᾶ ἡμερᾶ, σὰ νὰ μὴν εἶχε μέσα του χολή—δὲ σᾶς ζητῶ μεγάλα πράματα· ψωμί κ' ἐλιές καὶ μιὰ γωνιά νὰ γύρω· πλούσιος δὲν εἶμαι μὰ κανεὶς δὲ ζημιώνεται πὸ μένανε... νά! πάρε τοῦτο τὸ πεντάρικο γιὰ τὸ νοῖμι τῆς βραδυᾶς... εἶναι λίγη;

— Καλὲ μάνα, τί χαζεύεις; δὲν τὸν κρατᾶμε, τὸ χροισιανὸ σάν πλερώνει κι ὅλας;—μουρμούρισε κρυφὰ ἡ Λενιώ στὴ μέννα τῆς, ποῦ σὰ ντροπικισμένη στεκότανε καὶ τὸν κοίταζε, μὴν ἔχοντας τί νὰ πῇ στὴν τόση καλοσύνη του.

— Σάν ἦρθες πιά, τὰποκρίθηκε, παίρνοντας τὸ πεντάρικο χαμογελασμένη, θά σὲ κρατήσουμε γιὰ νὰ μὴν τρέχῃς ἄλλοῦ νύχτα· μὰ, σοῦ τῶπα, παιδί μου, πολλὰ πράματα μὴν περιμένῃς σὲ φτωχόσπιτο.

Ἡ γριά τοῦ πῆρε τὴ βαλίτσα κ' ἕνα βαρὺ πανωφόρι ποῦφερε καὶ τὴν ἔμπασε στὸ χαμῶγι τῆς. Ἔβγανε Γεννάρης καὶ χιονιάς δυνατὸς ἀπ' τὸ πρωτὶς φοβίρις· τὴ νύχτα σύγουρα θά τῶστρωνε τὸ χιόνι, ποῦ μόλις βασίλεψε ὁ ἥλιος ἔρχισεν νὰ σκορπιέται τρελλά σὲ πικνὲς πικνὲς τουλοῦπες. Ὅζω κατάθολος οὐρανὸς καὶ βορριάς παγωμένους μέσα γδύμνια

Ο ΝΟΥΜΑΣ ΒΓΑΪΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα ἀρ. 10.—Γιὰ τὸ ἔξωτε-

ρικό φρ. χρ. 10

20 λεφτὰ τὸ φύλλο λεφτὰ 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ: Στὰ κδόκια τῆς Πλατείας Συντάγματος, Ὁμόνοιας, Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιδόρου (Ὁφθαλμιατρεῖο), Σταθμοῦ ὑπόγειου Σιδηρόδρομου (Ὁμόνοια), στὸ καπνοπωλεῖο Μανωλακάκη (Πλατεία Στουρνάρα, Ἐξάρχεια) στὰ βιβλιοπωλεῖα «Ἐστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ὁδὸς Σταδίου, ἀντικρὺ στὴ Βουλὴ).

Ἡ συντρομὴ πλερώνεται μπροστὰ κ' εἶναι ἐνὸς χρόνου πάντα.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Κ Α Ι

ΠΡΑΜΑΤΑ

ΚΑΛΑ

καὶ τὰ ζῆτω καὶ τὰ λουλούδια κι ὁ ἐνδοσιασμός μας, κ' εἶχε δίκιο ὁ Ἐδουάρδος νὰ συγκινηθεῖ μὲ τὴν ἐγκάρδια ὑποδοχὴ ποῦ τοῦ κάναμε. Ὁ λαὸς ἀπόδειξε μ' αὐτὴ ὅχι μόνον πὼς εἶναι φιλόξενος κ' εὐγενικὸς μὰ καὶ πὼς δὲν ξεχνάει δι' τι χρωστᾶει στὸ μεγάλο Ἀγγλικὸ Ἐθνος, κι ἀκόμα περισσότερο πὼς δὲν ξεχνάει τὴν ὑποδοχὴ ποῦ γίνηκε πέρου στὸ Βασιλεῖο μας στὴ Λόντρα.

Χάρισμα μεγάλο καὶ ἡ εὐγνωμοσύνη, καὶ ὁ λαὸς μας ἀπόδειξε τὴν περασμένη Τρίτη πὼς δὲν τοῦ λείπει αὐτὸ τὸ χάρισμα. Νὰ θυμᾶται ὅμως καὶ κατ' ἄλλο ὁ λαὸς μας νὰ θυμᾶται πὼς πέρου οἱ Γαλλικὲς κ' οἱ Ἑγγλέζικες ἐφημερίδες, μιλώντας γιὰ τὸ ταξίδι τοῦ Βασιλεῖο μας στὸ Παρίσι καὶ στὴ Λόντρα, ὑμνήσανε μόνον τὸ συγγενολόγι τοῦ Βασιλεῖο μας καὶ τὴν ἀρχαία δόξα μας γιὰ μᾶς τοὺς σημερινούς,

τοὺς ζωντανούς Ρωμιούς, εἴτε λέξη. Κι οἱ λίγο πρὶν ἀπὸ τὸ Βασιλεῖο μας; πῆγε ὁ Βούργαρος Ἡγεμόνας στὸ Παρίσι, οἱ Γαλλικὲς ἐφημερίδες ἐξοδίανενε διὰ τὰ στολίδια τῆς γλώσσας τοὺς γιὰ νὰ ὑμνήσουνε τοὺς σημερινούς Βουργάρους καὶ νὰν τοὺς δώσουνε τὴν πρώτη θέση στὸ μέλλον τῆς Ἀνατολῆς.

— Μὰ οἱ Βουργάροι δὲν ἔχουν τόσο ἐνδοξους προγόνους σάν τοὺς δικούς μας, οὔτε ὁ Ἡγεμόνας τοὺς τόσο δυνατὸ συγγενολόγι σάν τὸ συγγενολόγι τοῦ Βασιλεῖο μας!

Ἔτσι μᾶς ἔλεγε τότε κάποιος φίλος, ἴσως γιὰ νὰ ξαλαφρώσει τὴν ψυχὴν τοῦ ἀπὸ τὴν πίναρα ποῦ τὴ βάραινε. Κι οἱαν τοῦ εἶπαμε,

— Μὰ οἱ Βουργάροι ἔχουν παρὸν καὶ μακάρι νὰ μᾶς ἔλειπε δι' τι ἔχουμε καὶ νὰ εἶχαμε δι' τι ἔχουν.

ὁ φίλος ἔσκυψε τὸ κεφάλι καὶ δὲν ἀπάντησε.

Ὑστερα λοιπὸν ἀπὸ κάθε τέτια ἐπιτυχία μας, σάν τὴν γιορτὴ τῆς Τρίτης, δὲν πρέπει νὰ ξαπλώνουμε τὴν ἀριδα μας πάνου σιτοὺς λουλουδοστρωμένους δρόμους, σὰ νὰ νικήσαμε τὸν ὀχτρό. Τὸ ἐναντίο, πρέπει νὰ κοιτάζουμε μὲ ποῖν τρόπο νὰ νικήσουμε τὸν ὀχτρό, ὅχι μοναχὰ τὸν ἀπ' ὄξω, μὰ καὶ κείνον ποῦ κλειοῦμε στὴν ψυχὴν μας, τὸ μεγάλο ὀχτρό ποῦ μᾶς ἀποκοιμίζει μὲ τὰ τέτια καὶ μᾶς κάνει νὰ δνειρευόμαστε πὼς μόνον οἱ ὑποδοχῆς, οἱ ἀγῶνες καὶ οἱ διαδήλωσες εἶναι ἀρκετὲς γιὰ νὰ δείξουν πὼς ἕνας λαὸς εἶναι ζωντανός.

Ἀνάγκη νὰ τὰ θυμούμαστε δι' αὐτὰ καὶ νὰ μὴν ξεχνοῦμε ἀκόμα πὼς ὁ Ρωμαϊκὸς λαὸς, ἅμα ἡ μεγάλη αὐτοκρατορία ζύγωνε στὸ τέλος τῆς, ζητοῦσε ἀπὸ τοὺς Αὐτοκράτορες τοῦ ψωμι καὶ θεάματα, panem et circenses, καὶ πὼς ὕστερ' ἀπὸ τὴν νίκη τοῦ Δούη στὸ Στάδιο ἦρθε ἡ καταστροφὴ τοῦ ἐννεήντη ἐφτά. Καλὸ νὰν τὰ θυμούμαστε δι' αὐτὰ γιὰτι, ἀλήθεια χίλιοι πωμένη, ἡ ἱστορία εἶναι ὁ μεγαλύτερος δάσκαλος.

ΚΙ ΑΛΛΗ

φορὰ ἔτυχε νὰ γράψουμε γιὰ τὸ φίλο μας κ. Τηρ. Σταθάπουλο. Εἶναι ὁ πρὸς Ρωμιὸς δημοσιογράφος ἀπ' ὅλους μας, ἀληθινὸς Ρωμιὸς καὶ στίς σκέψεις του καὶ στὸ γράψιμό του καὶ στίς ἰδέες του καὶ σ' ὅλα. Δὲν πολυσκατίζεται γιὰ ὕψος, δι' τι τοῦρθε κι ὅπως τοῦρθε στὸ κεφάλι του τὸ γράφει. Ὅταν τοὺς διαβάσεις, θαρρεῖς πὼς βλέπεις μπροστὰ σου ἕναν ὁλα-

καὶ φτώχεια καὶ γρουσουζιά. Τὸ χαμῶγι τοὺς εἶτανε σὲ δυὸ κάμαρες χωρισμένο, μὲ μιὰ πόρτ' ἀνάμεσα· στὴ μέσα κάμαρα, ποῦχε καὶ τζάκι, βάλανε τὰ καλῆτερὰ τοὺς πράματα, τίς κασίλες, ἕνα παλιοτράπεζο, κάνα δυὸ σκαμνιά κ' ἕνα ξύλινο κρεββάτι· ψηλὰ τὸ καντήλι ἀχνοφώτιζε τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας, μὲ τὸ παρήγορο, τὸ πονετικὸ χαμογέλιο τῆς, μονάκριβο κει μέσα στολίδι. Ἡ μπροστινὴ μεγαλύτερη κάμαρα, τὸ ἔμπασμα, εἶτανε σάν κελαρικό, ποῦ πολλὲς τοῦ σπιτιοῦ λάτρες γενόντανε· μιὰ σκάλα ξεχαρβαλωμένη ἔφερν' ἀπὸ κει στ' ἀνώγι τοὺς, ἕνα μακρινάρι ποῦχανε στημένα οὔλα τῆς ὑφάντρας τὰ σύνεργα, δυὸ ἀργαλειούς, ἀνέμες, κρεμαστάρια, ζύστρες τῶ μαλλιοῦ κι ἀδράχτια. Κει πάνω πρὸ ἡσυχα καὶ καθάρια γινόταν ἡ δουλειὰ τοὺς. Παντοῦ στὸ σπιτί ἔβλεπε κανεὶς τὴ φτώχεια καὶ τὴν κακομοιριά τοὺς· οἱ τοῖχοι μαυρισμένοι ἀπὸ τὸν καπνὸ, ἀξεσκόνιστοι, γεμίσανε στίς γωνιὰς ἀράχνες, ποῦ γιὰ στολίδι θαρρεῖς ἀπ' τὸ ταβάνι κρεμιώτανε· ὁ ἀγέρας εἶχε λευτέρη διάβα στὰ στενὰ παραθύρια τοὺς μὲ τὰ ξεκάρφωτα παραθυρόφυλλα καὶ καὶ τὰ κολλημένα παλιόχαρτα στὰ σπασμένα τζάμια. Οὔτε ἱσκιος νοικοκυροσύνης καὶ τάξης φαινότανε· γυναικὲς χέρι πὸ κει μέσα δὲν πίστευες νὰ πέρασι!.. Τὸ χωματένιο πάτωμα γεμάτο σκουπίδια· τὸ κρεββάτι μὲ στρω-

σίδια λερά καὶ κουρελλιασμένα· στὸ τραπέζι ξεχαστήκανε πὸ τὸ μεσημέρι τὰ σκουτέλια τοὺς ἀπλητα· μέσα στὸ κελαρικό οὔλα τοὺς ἀνακατωμένα, τίποτα στὴν τόπο του· τὴ μιὰ γωνιά ἡ σκάφη ποῦ ζυμώνανε γεμάτη παλιόνερα καὶ δίπλα τῆς τριπτα καὶ ἀγάνωτα τετζερέδια τοὺς· σ' ἄλλῃ γωνιά, πάνω σ' ἕνα πάτερο λοξὰ κερρωμένο, κουνιόζανε πεντέξη κοτούλες, ἔχοντας πὸ κάτω τοὺς ἕνα σωρὸ πατάτες καὶ κρεμμύδια· τσάπες, δικέλια κι ἄλλινες δῶθε κειθε πεταμένα· δίπλα στὴν πόρτα στίθωγμένα κουτσούρια κι ἄδεικνὸς ὁ τόπος κάτω πὸ τὴ σκάλα τοὺς· ἕνα μικρὸ βαρελάκι τοῦ κρασιοῦ κημάρωνε παρῆκει, σωστὸς βασιλεὺς μέσα σ' ἄλλα!

Σὰ μπήκανε στὸ σπιτί ἀναψ' ἡ γριά τὸ λυχνάρι τῆς, ποῦ πᾶν' ἀπ' τὸ τραπέζι κρεμιώτανε, κ' ἔδωσε στὸ μουσαφίρη ἕνα σκαμνὶ νὰ κάτση. Τὰ φτωχικὰ λυχνάρι, καπνίζοντας, μὲ φῶς τρεμουλλιαστὸ, θαρρεῖς ἀπ' τὴ ντροπὴν τοῦ, εἰδειχνε τὰ χάλια τοὺς στὰ ξένα μάτια, ποῦ μὲ πόνο καὶ συλλογὴ παντοῦ τὰ μάτια τοὺς τριγυρίζανε...

— Τί κοιτᾶς, βρε παιδί μου—εἶπ' ἡ γριά στὸν ξένο, νοιώθοντας τὴ σκέψη τοῦ—τὴ φτώχεια γιὰ τὴν προκοπὴν μας; ἄμ ποῦ μᾶς μένει καιρὸς νὰ μπαλωθοῦμε καὶ νὰ βολέψουμε λιγάκι καὶ τὸ σπιτί! Γὼ τρέχω σάν τὴν ἄδικη κατάρη στὰ χωράφια· τὰ

ζώντανο Ρωμιό που ἀφοῦ καλόφαγε, καλόπαιε καὶ καλοχαϊδεψε δυὸ τρεῖς ὁμορφες κοπέλλες, ἔναψε ὕστερα τὸ τσιγάρο του καὶ ἀρχίνησε νὰ χωνεύει μουντζουρώνοντας χαρτί.

Μὰ τὰ μουντζουρωμένα χρῆστὰ του τυπώνονται, γίνονται δηλ. χρονογραφήματα, καὶ ρυθίζονται ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστες τῆς «Ἀκρόπολης». Γιὰ ὅλα τὰ πράγματα ἔχει τὴ γνώμη του ὁ Σταθόπουλος καὶ γιὰ κείνα που δὲν... ξέρει ἀκόμα. Ἀληθινὸς Ρωμιός, εἶπαμε, καὶ ἂν εἶναι κάτι που ξεχωρίζει τὸ Ρωμιό ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀθρώπους, εἶναι πού δὲν τὸ ρήχνει ποτέ κάτου, πού κρίνει ὅλα τὰ πράγματα. Κουδέντισσε μὲ τὸ Σταθόπουλο γιὰ τὸ γλωσσικὸ ζήτημα λ. χ. καὶ θὰ δεῖς ἀμέσως τὸ Ρωμιό.

— Ἡ γνώμη μου εἶναι πὼς τὸ βιβλίο αὐτὸ δὲν ἀξίζει λεπτό...

— Μὰ τὸ διάβασε;

— Εἶναι ἀνάγκη νὰν τὸ διαβάσω; Ἡ γνώμη μου, σοῦ λέω, εἶναι....

Κι ἂν μπουρεῖς τοῦ λόγου σου κόπιασε νὰν τοῦ ἀλλάξεις τὴ γνώμη.

Γιὰ τὸ Σταθόπουλο μπουρεῖς νὰ γιομίσσεις σελίδες ὁλόκαιρες τοῦ «Νουμά», μὰ σήμερὰ δὲν πρόκειται νὰ χαρίσουμε στοὺς ἀναγνώστες μας τὴ ζουγραφιά του. Ἀλλοτε μπουρεῖ νὰ γίνει κάτι τέτιο. Σήμερὰ ὅλ' αὐτὰ τὰ γράψαμε γιὰτὶ μὲς ἔκανε καὶ ξεραθῆκαμε στὰ γέλια τὸ χρονογράφημά του στὴν «Ἀκρόπολη» τῆς περασμένης Τετάρτης, τὸ ἀφιερωμένο στὸν Ἐδουάρδο. Ὁ Σταθόπουλος ἀφοῦ λείε τόσα ἐξυπνα καὶ τόσα ἀληθινὰ στὸν Ἐδουάρδο γιὰ τὸ καλωσόριος, τὸν παρακαλεῖ νὰ φροντίσει καὶ γιὰ τὴ μάντρα πού ὑψώνεται πλάι στὸ σπίτι του καὶ ἀσκημίζει τὸ δρόμο. Ἡ μάντρα αὐτὴ ἀνήκει στὸν κ. Σκουζέ καὶ ὁ καημένος ὁ Σταθόπουλος ἀφοῦ ἔγραψε καὶ ξανάγραψε, χωρὶς νὰ γίνει τίποτα, καταφεύγει στὸν Ἐδουάρδο καὶ τοῦ λέει:

«Ἄν τολμήσεις, Μεγαλειότατε, νὰ περυσιαστὲς μπροστά σου ὁ κ. Σκουζέ, νὰν τοῦ πεῖς:

— «Ὁ φίλος μου κ. Τιμ. Σταθ. κάθεται στὴν ὁδὸ Νικηφόρου, δίπλα σὲ μιὰ μάντρα, τὴν ὅποια δὲν ἐννοεῖς νὰ κλείσεις παραθαίνων, σὺ, ἕνας ὕπουργος τῶν Ἐξωτερικῶν, τὰς Ἀστυνομικὰς διατάξεις τῆς πατρίδας σου. Ἐννοῶ ἡ μάντρα αὐτὴ νὰ κλείσται...».

Μοναχὰ Ρωμιὸς μπουρεῖς νὰ κάνει τέτια σκέψη, νὰ ζητήσει δηλ. ἀπὸ τὸ Βασιλεῖα τῆς Ἀγγλίας νὰν τοῦ κλείσει τὴ μάντρα πού βρίσκεται πλάι σπῆτι του.

κορίτσι πάλε φαίνει ὁλημερὶς πάνω στὸν ἀργαλειό τί νὰ κάνουμε; τὸ ξέρω πούναι ζώρικα καὶ ἀταχτα τὰ πράγματα, γιὰ νὰ φιλέψω καὶ ἄλλονα!

— Ξέρεις, σταυρομάννα, τί λέει μιὰ παροιμία; ἡ πάστρα κ' ἡ τάξη κάνουνε μισὴ ἀρχοντιά. θὰ τὴν ἄκουσες τοῦ λόγου σου, βέβαια. παραξενεύτηκα πού εἶδα ἔτσι ἀταχτο τὸ σπῆτι σας, γιὰτὶ πολὺ ἀλλοιωτῶνα τὸ θυμώμανε...

— Ἐ παιδί μου! ἡ φτώχεια τὸν ἀλλάζει τὸν ἄνθρωπο! θὰ κακοπεράσῃς λιγάνι δῶ μέσα. δὲν εἶπαμε πὼς πολλὰ πράγματα δὲ θὰ βρῆς;

— Τοῦ λόγου σου, πούσαι γριά, ἔχεις δικιο, μὰ τὸ κορίτσι πρέπει νὰ θυμᾶται τὴν παροιμία μου — πρόσσετε τὸ παιδί χαμογελασμένο.

— Τάκουες μωρή; τάκούω, νὰ λές, πανάθεμά σε, ναί! πού δὲν πιάνεις σκούπα στὸ χέρι! τεμπέλα, κακόςυρτη! μ' ἔκανες ρεζίλι...

Ἡ Λενιώ ροδοκοκκινισμένη πὸ τὴν ντροπὴ δὲν κοτοῦσε νὰ σηκώσῃ ψηλά τὰ μάτια τῆς. ἐνοιωθε πὼς κείνηνε χτυπούσανε πρῶτα πρῶτα τοῦ παλλικαριῦ τὰ λόγια, γιὰτὶ στὰ χέρια τὰ δικὰ τῆς τὸ σπῆτι ἀφινότανε. σάστισμένη, μὲ τὰ μάτια ἑτοιμα νὰ κλάψουνε, φιδύρισε στὴ μάννα τῆς:

— Εἶναι καθημερὴν σήμερὰ, μάννα, κ' εἶχαμε καὶ πλύση... ξέχασες;

Καὶ νὰ πού βγαίνει σωστὸ ὅ,τι εἶπαμε, πὼς ὁ Σταθόπουλος εἶναι ὁ πιὸ Ρωμιὸς χρονογράφος, ἀληθινὸς Ρωμιὸς σὲ ὅλα του.

ΚΑΤΟΥ

ἀπὸ τὸ Παλάτι, τὴ στιγμή πού οἱ Βασιλιάδες βρισκόντουσαν στὸ μεγάλο μαρμαρένιο μπαλκόνι καὶ χαιρετούσανε τὸν ἐνθουσιασμένο λαὸ, κάποιος Ρωμιὸς πετώντας τὸ καπέλλο του στὸν ἀέρα ξελαρυγγιάστηκε φωνάζοντας

— Ζήτω τὸ Κορδόνι!... Κορδόναρος!...

Δυὸ τρεῖς γερὲς σθερκίες τὸν κάνανε νὰ νιώσει πὼς τὸ Κορδόνι δὲν εἶχε καμιά σκέση μὲ τὴν ὑπόδουχ τὸν Ἐδουάρδο καὶ πὼς οἱ χαρισάμενες μέρες σθέσανε πιά γιὰ νὰ ξαναφέξουνε μὲ τίς καινούριες Ἐκλογές.

Νόστιμη εἶταν καὶ αὐτὴ ἡ κουβέντα πούγινε μετὰ τοῦ αὐτονοῦ καὶ τοῦ ἀλλουνοῦ πού τυθώσε τίς σθερκίες.

— Κόσμο βλέπω, Ζήτω ἀκούω, Κορδόναρος λοιπόν!..

— Τί κορδόνι, μωρὲ, καὶ τὴν κακὴ σου μέρα; Κορδόνι κ' ἑλὶα γενήκαμε σήμερὰ ἕνα κ' ὑπεδεχόμεστε τὸ Βασιλεῖα τῆς Ἀγγλίας.

— Δίκιο ἔχεις!

Ἄς καμαρώνει λοιπόν ὁ Ἐδουάρδος πὼς γιὰ χάρι του συμμαχήσανε κάτου ἀπὸ τὸ Παλάτι.... καὶ τὰ δυὸ πολιτικὰ κόμματα.

Η ΠΡΟΦΗΤΙΚΗ

Μούσα μὲς φώναξε καὶ τούτη τὴ φορὰ τὴν Ἀλήθεια. Ἀκούστε την!

Σὲ μαρμαρένια θέατρα

μὲ ἀρχαῖα καρναβάλια

παιζογελοῦσε ἕνας λαὸς τὸν ξεπεσμό του...

Παιζογελοῦσατε—νὰ ἡ ἀλήθεια, ἡ μεγάλη ἀλήθεια πού ξεπηδάει ὄχι ἀπὸ τὴν ψυχὴ τοῦ ποιητῆ, μὰ ἀπὸ τὰ γύρω μας, ἀπὸ τὴ μούρλια πού μὲς ἔχει πιάσει ὅλους γιὰ τοὺς ἀγῶνες. Ἄν ἔφερνε, εἶπαμε, ὁ Ράλλης ἐφτά ὀχτὼ βουλευτάδες στὴν Ἀττικὴ θάχαμε τίς σάνιδες καὶ ἂ δώσει ὁ Θεὸς καὶ νικήσουμε στὸ δρόμο τοῦ Μαρχιών, νὰν τὸν ἔχουμε σίγουρο τὸν καινούριο πόλεμο. Δὲν ξέρουμε ἂν τέτιο μεθήσι τὸ κάνουν καὶ ἄλλοι λαοί, μὰ σὲ μὲς πιά κατήνησε φυσικὸ μας.

— Πανάθεμά σε, ναί! Μωρή, δὲν ἔκανα καλὴτερα ἕνα κουβάρι κλωστὲς, μόν' ἔκανα σέβανε; μπου οἱ καλὲς νυκοκυράδες περιμένουνε τὴν Κυριακὴ γιὰ νὰ παστρέψουνε; ἀχαῖρευτη, τεμπέλα!

— Ἐ, εἰ! δὲν εἶπαμε δὲ καὶ νὰ μαλλώσετε!—εἶπε τὸ παιδί φοβισμένο, σὰν εἶδε τῆς μάννας τὰ γόρμα.—Τὸ κορίτσι φαίνεται καλὴ καὶ φιλότιμο! μοναχὸ τοῦ λίγο λίγο θὰ τὰ κόψῃ τὰ ψεγάδια του!

— Ἡ καλὴ μέρα, γιὲ μου, πὸ τὸ πρῶτ φαίνεται... Σήκω, μωρή, γλήγορα! Ἄει νὰ τρέψῃς καλὰ τὸ τηγάνι μὲ σσάχτη, ξέπλυνε τὸ παστρικά καὶ τηγάνισε πεντέξη αὐγὰ νὰ φᾶμε. ἐλίτσες, κύγκ, λίγο κρασί, θὰ κουτσοπεράσουμε... Ἀλλοτεξ ἔβαζα τρία τέσσαρα βαρέλια κρασί γιὰ τὸ σπῆτι μου. τώρα τρομάζω νὰ βάλω ἕνα κουτσοβαρέλεκι, γιὰ τίς γιορτὲς μονάχα καὶ γιὰ κανένα ξένο!

— Ὅλα νὰ καλὰ καὶ ἄξια, κυρά μου. μὴν πειράζεσαι γιὰ μένα κ' εἶμαι βολικὸς ἄνθρωπος.

— Θὰ σοῦ στρώσω ὕστερα παστρικά τοῦ λόγου σου, πὸ τὴν κασέλα. μὴ θαρρεῖς δὲ πὼς εἶμαστε κατὰ ντίπ γύφτοι! ἔχω κάτι φυλαμένο γιὰ τὸ κορίτσι.

— Σὲ βεβαιώνω πὼς περνῶ μιὰ χαρὰ μὲ τὴν ἀντρομίδα καὶ τὸ παλτό μου. γὰ εἶμαι στρατιωτικὰ μαθημένος καὶ ὅπου βρεθῶ δὲ χάνουμαι!

ΣΤΗΝ «ΕΣΤΙΑ»

τῆς προπερασμένης Πέμπτης (30 τοῦ Μάρτη) δημοσιεύτηκε τὸ ἀκόλουθο ποίημα, γιὰ μνημόσυνο τοῦ Τρικούπη, μὲ τὴν ὑπογραφή «Ἐνας ποιητῆς» καὶ μὲ στίχους τόσο γιομάτους καὶ τόσο δυνατοὺς πού προδίνουν τὸ χέρι πού τοὺς ἔγραψε.

Σὲ μαρμαρένια θέατρα, μὲ ἀρχαῖα καρναβάλια

Παιζογελοῦσε ἕνας λαὸς τὸν ξεπεσμό του.

Κ' ἦρθε τὸ μέγα μήνυμα καὶ φέρνει τὸ χαμὸ 'Του...

Βογγήστε βόγγο ἀπαλπισίαις, κορφές καὶ περιγιάλια!

Καὶ τίποτα δὲν ἔλλαξε, μὴδὲ τὸ φῶς τῆς μέρας.

Μηδὲ ἡ χαρὰ τοῦ γιορταστῆ καὶ πέθανε ὁ Πατέρας.

Κι' ἀπ' τὸ ξεφάντωμα σκληρὸ, στοῦ μεθυστοῦ τὴ βράτη,

Τὸ τέκνο σὲ δρασκίλητε, Νεκρὲ, γιὰ νὰ προφτάτῃ!

Μὰ εἰν' ἕνας Νουῖ, ὁ δικαστὴς, μιὰ Μοῖρα, ἡ ἐκδικη-
[τρα]

Πέφτε, λαὲ, καὶ φρένιαζε καὶ δίνε τίμια λύτρα

Κι' ἀφέντες σου ἔχε τύρανους, τούρκους, ληστές, μπρά-
[ξου],

Καὶ ζήτε μπαίγνια τῶν κακῶν καὶ σκληρὸς μέσ' στοὺς
[σκληρούς]

Ὅσο πού νᾶρθῃ τοῦ Καιροῦ τὸ πλήρωμα καὶ σάρκα

Νέξ ἡ ψυχὴ Σου νὰ ντυθῇ, καὶ νὰ ξεναποβίλῃς

Ἀπὸ μακρὸν μ' ἕνα χρυσὸ τιμόνι σὲ μιὰ βάρκα

Τῆς Πολιτείας κυβερνητῆς καὶ τῆς ἀνεμοζάλης.

Κι' ὡς τότε θὰ εἶναι ἡ μνήμη Σου σὰν τὸ χλωρὸ σου μνη-
[μα]

Ἐσένα πού ἦταν ἡ ζωὴ σὲ χωρισμένος βράχος

Ἀναθός, καὶ ἀπὸ τὸ βοοριὰ δακρύνει καὶ ἀπ' τὸ κύμα,

Κι' ἀπάνω ἀπ' ὅλους τοὺς δακρυοὺς ἀσέλετος, μονάχος.

Καὶ πάντα θὰ εἶναι ἡ μνήμη Σου σὰν τὸ χλωρὸ Σου μνη-
[μα]

Καὶ στὸ μνημόσυνό Σου,

Σὰν κάποια ἀλύπητη ποιή, σὰν ἕνα βαρὺ κρίμα,

Σὰν κόμπου κα:αποντισμὸ θὰ κλαῖμε τὸ χαμὸ Σου.

ΕΝΑΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

ΔΑΣΚΑΛΟΠΑΖΑΡΟ

Φίλε «Νουμά»,

Γιὰτὶ ἀπορεῖ ὁ Δ. Α. πὼς ὁ ἀήλιος Μιστριώτης λείε «ὀλόκληρον» τὴν πολιτείαν; Μερικοὶ ἔτσι τὴ φανταζονται τὴν πολιτείαν, σὰν ὀρεχτικώτατη πῆττα δηλαδὴ.

ΕΝΑΣ

— Οὐλα, μωρή, παστρικά φέρνε τα, νὰ μὴ συ-
χαίνεται τὸ παλλικάρι...

— Μάτια νὰν τὰ κάνω ταύγα, μαννούλα;

— Χτυπητὰ κὰν' τα καὶ ἂν ἔχουμε λίγο τυρὸ κόψε μέσα φέτες. πιάσε καὶ λιγάνι κρασί νὰ ζεστοκοπηθῶμε.

— Κρῦο, ἀλήθεια, τσουχερὸ ἀπόψε — εἶπε τὸ παλλικάρι ζυγώνοντας τὸ τζάκι γιὰ νὰ σκαλίσῃ τὴ φωτιά πούκαιγε. Στὰ ξένα πούμενα, στὴν Ἀμερική, κάνει χοντρὸ κρῦο, χιόνι ἕνα μπού, μὰ δὲ σοῦ περνάει τὸ κόκκαλο σὰν τὸ δικὸ μας.

— Στὴν Ἀμερική τὸ λοιπὸν εἰσυνα;—τάποκρί-
θηκε ἡ γριά μ' ἀναστεναγμὸ, σὰν κάτι χλιθερὸ νὰ θυμῆθηκε.

— Ἐλεῖπα κεῖθε πολλὰ χρόνια, πὸ παιδί, καὶ σὰν ἐπιασα λίγα παρχάκια ποφάσινα νὰ γυρίσω πιά στὴν πατρίδα μου, νὰ ξαποστάσω. Τυραγιστή-
κανε τὰ νιάτα μου, κερὰ, ὡς νὰ μῦθ σὲ τάξη ὁ ἰδρωτὰς μου αἷμα γίνηκε!

— Ἀχ! ἡ μαυρομοῖρα, ἡ κακόςυρτη. Εἶχα κ' ἐγὼ ἕνα μοναχογιὸ καμαρωμένο, πού σὰν ὀρφανεύτη-
κε μοῦφυγε μ' ἄλλα παιδιὰ γιὰ τὴν Ἀμερική, τά-
χα νὰ πλουτίσῃ. βλέπεις, ἀκούγαμε στὸ χωριὸ πὼς ὁ τάδε καὶ ὁ δεινὰς βγάλανε κεῖ παράδες, παντρέ-
ψανε τίς ἀδερφές τους, ξεχρώσανε τοὺς γονιούς τους,

αεροκέλλια με όσο γίνεται άπαχο τσώφλι ψιλής ψιλής μεμπράνας, τόσο που καθώς το βαθύ μελιτζανύ αίμα τρέχει μέσα στο πυκνό το δίχτυ, το καρβουνικό του ξυνο ξεφύβγει διάμεσα της φτενής μεμπράνας πηγαίνοντας από το αίμα στον αέρα, ενώ αντίθετα τ' όξυγόνο από τον αέρα φέβγει μέσα στο αίμα.

Έτσι το βαθύ μελιτζανύ φλεβόσο αίμα που τρέχει μέσα στην πλεμονική άρτηρία, καθώς περνά τις πλεμονικές τριχωπές που βρίσκονται άπ' όξω δλόγυρα στα φουσκωμένα αεροκέλλια, αλλάζει στο ζωηρό βυσσινύ αίμα των πλεμονικών φλεβών με το να χάνει καρβουνικό ξυνο και να κερδίζει όξυγόνο.

Άρτο λοιπόν είναι το κρυφό της παντοτινής μας ανάγκης από αέρα. Η σάρα μας, ή κάθε λογής και παντού στο κορμί μας, ανασαίνει αίμα, το άγνό άρτηρηόσο αίμα, αλλάζοντάς το σε φλεβόσο άναγνο· στα πλεμόνια όμως το αίμα το ίδιο ανασαίνει άερα κι' αλλάζει από άναγνο και φλεβόσο σε άγνό κι' άρτηρηόσο.

39. Μέσα στις τριχωπές των ποντικιών αιώνα τρέχει αίμα όσο ή ζωή βαστά κι' όσο ή καρδιά έχει τη δύναμη να χτυπά. Κάθε στιγμή καινούργια προμήθια ζωηρό άγνό άρτηρηόσο αίμα έρχεται κι' αντικατασταίνεται το αίμα που κατάντησε βαθύ φλεβόσο κι' άναγνο. Δίχως τον άπαφο άρτον ξανανωμό του αίμάτου κάθε ποντίκι θα στούμπωνε και της ζωής του το καντήλι θα σβόυσε.

Μέσα στα πλεμόνια ο άέρας που γιομίζει τα κελιά, αν τον άφίσεις, γλήγορα θα χάσει τ' όξυγόνο του και θα παραγιομίσει καρβουνικό ξυνο· και τότες το αίμα μέσα στις τριχωπές των πλεμονιών δε θ' αλλάζει πια από φλεβόσο σε άρτηρηόσο, παρά θα ροβολήσει προς την πλεμονική φλέβα βαθύ κι' άναγνο όπως είναι μέσα στην πλεμονική άρτηρία. Λοιπόν απαράλλαχτα, όπως το αίμα των ποντικιών πρέπει άκατάπαρτα να ξανανώνεται, έτσι κι' ο άέρας των πλεμονιών πρέπει άδιάκοπα ν' αλλάζει.

Πώς κατορθώνεται άφτός ο ξανανωμός του άέρα μέσα στα πλεμόνια;

Τού σκοτωμένου του κουνελιού είδες τα πλεμόνια ζαρωμένα, σωριάσμένα, έφκαιρα από τον πιο πολύ τους άερα, και μισοκρυμμένα στο πίσω μέρος του στήθους (Άχν. 1, ΗΗ). Το κούφωμα του στήθους έμιαζε σαν άδιανός χώρος, μόλις μισογιομίζετο από τα πλεμόνια και την καρδιά. Άρτο όμως δεν είναι διόλου το φυσικό τους. Πάρε ένα άλλο κουνέλι, και πριν άνοιξεις το στήθος άνοιξε την κοιλιά και βγάλε όλα τα σωθικά, δηλαδή στομάχι, συκώτι, έντερα κτλ. Έτσι θα δεις περίφημα το Φράχτη που, καθώς μάθαμε πριν, είναι δλότελος μεσότοιχος μεταξύ στο στήθος και στην κοιλιά· θα παρατηρήσεις τότες πως κάνει καμάρα προς το στήθος, τόσο που ή κατινή άπανωσιά του που κοιτάξεις είναι καλά γουδωμένη. Α σηκώσεις το κουνέλι από τα πιανά του πόδια με το κεφάλι κρεμασμένο κάτω και χύσεις λίγο νερό μέσα στην κοιλιά, άμέσως θα γίνει σε μια λιμνίτσα μέσα στη ρηχιά τη γούρνα του φράχτη.

σω— της άποκρίθηκε το παιδί χαμογελασμένο...

— Έχεις τού λόγου σου άδερφή;

— Έχω δυό· τη μιά παντρεμένη και την άλλη άνύπαντρη, σής Λενιώς τα χρόνια· πρώτα ο Θεός, μικρή θα την παντρεύω· σά γενούνε τα κορίτσια δεκάξη χρονώ πρέπει να νοικοκυρεύονται!

— Άει, μωρή Λενιώ, σήκου γρήγορα· ψήσ' τον καφέ τού παιδιού κι' έμε να πλαγιάσες... Πού λές, παλλικάρη, καλό 'ναι να παντρεύονται μικρά τα κορίτσια, μα σαν έχουνε παράδες και μπορούν να βρουν γαμπρούς που νάζιζουνε· σαν είναι φτωχά τα δύστυχα, σαν το δικό μου, ποιός τώρα τα παίρνει μοναχά για την όμορφιά τους ή την προκοπή; πρέπει να δουλέψουνε πρώτα, να κάνουνε τα προικιά τους, νάχουνε και κανένα κομπόδεμα, για να βρεθθ και γι' αυτά κανέναν νοικοκύρη· είναι δύστυχα τα χρόνια τώρα· δε γλέπεις, δώ άκόμα στο χωριό, πως δεν παντρεύονται τα παιδιά δίχως προίκες; άφισε τώρα τί γίνεται στις πολιτείες! Νάν της δώσω κανένα τού σωρού, όπως έκανα στη μεγάλη μου θυγατέρα, δεν τόχω σκοπό· θάνα μεγάλη άμαρτία στο λαιμό μου! Η πρώτη κάποιον άγάπησε και τον ήθελε σώνει και καλά μ' όλες τις φωνές και τις συμβουλές μου· μπρέ στάσου, κόρη μου, και δε σε πήρανε τα χρόνια, στάσου να βρεθθ κάποιος να σε χορ-

Τού κουνελιού ο φράχτης είναι διάφανος διάφανος. Μπορείς διάμεσά του και βλέπεις ως μέσα στο στήθος, κι' έφκολα ξανοίγεις τα τριανταφυλλένια πλεμόνια που λάμπουν από μέσα. Θα παρατηρήσεις τότες που σκαπάζουν όλο πές το φράχτη, μάλιστα γιομίζουν κιόλας όλο το κούφωμα τού στήθους όσο δεν είναι πιεσμένο από την καρδιά.

Με μια τσιμπίδα τώρα πιάσε προσεχτικά το φράχτη καταμεσής και τράβα τον προς την κοιλιά. Θα δεις πως δε θα γείνει άδιος τόπος μεταξύ στα πλεμόνια και στην κοιλιά, παρά τα πλεμόνια θ' άκολουθήσουν το φράχτη, και θα βρίσκονται τόσο σιμά του ό-ταν είναι τραβηγμένος κάτω όσο κι' όταν έμενε άπάνου άτράβηχτος.

Μ' άλλα λόγια, όταν ο φράχτης κάνει καμάρα όπως τότε βλέπεις σαν άνοιγεις την κοιλιά, τα πλεμόνια γιομίζουν όλο το στήθος· κι' όταν κατεβάσεις το φράχτη και μεγαλώνεις το κούφωμα τού στήθους, τότες τα πλεμόνια φουσκώνουν τόσο που πάλι το γιομίζουν όλο.

40. Και πως φουσκώνουν; Τραβώντας άερα από το λαρύγγι. Άν άφίγγραπτες, θ' άκούσεις ίσως τον άερα που χύνεται μέσα καθώς τραβάς κάτω το φράχτη· κι' ά δέσεις το λαρύγγι ή βουλώσεις τη μύτη και το στόμα, θα δεις πως σαν τραβάς ο φράχτης άντιστέκει άρκετά, γιατί δε μπαίνει καινούργιος άέρας στα πλεμόνια.

Τώρα με μια βελόνα τρύπα το φράχτη ως μέσα στο κούφωμα τού στήθους δίχως να πληρώσεις τα πλεμόνια. Θ' άκούσεις άμέσως ένα ξαφνο φύσημα, και τα πλεμόνια θα ζαρώσουν τόσο που μόλις θα φαίνονται. Δε θα βρίσκονται πια κοντά στο φράχτη όπως πριν· κι' αν άνοιξεις το στήθος, θα δεις πως ζαρώσανε στο πίσω μέρος τού θώρακα όπως τα είδες πριν μέσα στο πρώτο κουνέλι. Το φύσημα είναι μέρος άέρας που βγαίνει από τα πλεμόνια, και μέρος άέρας που χύνεται μεταξύ στους τοίχους τού στήθους και στο έξωτε- ρικό των πλεμονιών.

Πριν όμως άνοιξεις το στήθος, τράβα άπάνου κάτω το φράχτη όπως πριν τον τρυπήσεις. Θα δεις πως τα πλεμόνια δε σκαλεύουν το παραμικρό. Μένουν δλό- τελα ήσυχα κι' άφουσκωτα. Γιατί τραβώντας το φράχτη άπάνου κάτω, στέλνεις άερα διάμεσα της τρύ- πας μέσα κι' όξω από το κούφωμα τού στήθους, έχι όμως μέσα κι' όξω από τα πλεμόνια όπως πριν.

Έτσι βλέπεις το στήθος πως είναι κατάκλειστο θαλάμι, και τα πλεμόνια, σαν είναι άτρυπητοι οι τοί- χοι τους, πως είναι πάντα τεττωμένα, κι' είναι τεττω- μένα άκόμα και τότες όταν τού φράχτη ή καμάρα ά- νεβαίνει όσο μπορεί να πάει.

Μα γιατί τα πλεμόνια είναι έτσι πάντα τεττωμέ- να; Γιατί το στήθος είναι κατάκλειστο, έτσι που δε διαπερνά άέρας στο χώρο το μεταξύ στα πλεμόνια και στους τοίχους τού στήθους; Θα ξέρετε ίσως από τη Φυσική πως ή άτμόσφαιρα ζουπάει κάθε πράμα. Ζου- πάει λοιπόν και κάθε μέρος τού κουνελιού· το έξωτε- ρικό

κό τού λαρυγγιού, το έξωτετικό των πλεμονιών, το έξω- τετικό της κοιλιάς. Έτσι ζουπάει και την κατινή άπανωσιά τού φράχτη και τότε σπρώχνει προς τ' άπα- νου τού στήθους όσο μπορεί να πάει. Μα πολύ δε μπο- ρεί ν' άνεβαί, γιατί οι άκρες του είναι δεμένες στους στεριωμένους τοίχους τού στήθους. Το ίδιο, ή άτμό- σφαιρα ζουπάει και το έξωτετικό τού στήθους, μα δε μπορεί πολύ νάν το ζουλήξει, γιατί οι τοίχοι του είναι χοντροί.

Άν οι τοίχοι τού στήθους ήτανε μαλακοί και σχ- χλοί, ή άτμόσφαιρα θάν τους έσπρωχνε ως άπάνου, και μέσα τους θα ζουπούσε και το έξωτετικό των πλεμο- νιών· μα όντας στεριωμένοι, δε μπορεί. Οι τοίχοι δη- λαδή τού στήθους δεν άφίνουν το ζούπισμα της άτμό- σφαιρας να φτάνει ως στο έξωτετικό των πλεμονιών.

Τα πλεμόνια λοιπόν τα ζουπάει ή άτμόσφαιρα από μέσα κι' όχι από έξω. Κι' άρτο το έξωτετικό τους ζούπισμα κάνει και μένουνε έτσι τεττωμένα. Ότα ου- σάς μέσα σε φούσκα, την τεττώνεις, γιατί το ζούπισμα από το φύσημά σου μέσα στη φούσκα είναι δυνατώτε- ρο παρά το ζούπισμα της άτμόσφαιρας άπ' έξω. Άν άντς να κάνεις το μέσα ζούπισμα δυνατώτερο από το έξω, ζουπήσεις άνάποδα, δηλαδή λιγώτερο άπ' όξω παρά ό,τι από μέσα (όπως ότα μέσα σε άερόπνομα βά- λεις φούσκα), το ίδιο θα γίνει· ή φούσκα θα τεττωθεί. Κι' άρτο σωστά κάνουν οι τοίχοι τού στήθους· λιγο- στέβουν το ζούπισμα το άπ' έξω από τα πλεμόνια και το κάνουν μικρότερο παρά το άπ' μέσα, κι' έτσι, όσο οι τοίχοι τού στήθους είναι γεροί, τα πλεμόνια τεττω- νονται πάντα και μένουν τεττωμένα.

Άν όμως τρυπήσεις το στήθος και μπει ο άέρας στο χώρο το μεταξύ στα πλεμόνια και στο στήθικό τοίχο, τότες της άτμόσφαιρας το ζούπισμα άγνίζει το έξωτετικό των πλεμονιών. Έχοντας τότες ίσο ζούπι- σμα έξωτετικά κι' έσωτετικά των πλεμονιών, τίποτα δεν τα τεττώνει, κι' έτσι ζαρώνουν και ξαναπαίρνουν το φυσικό τους όγκο, το ίδιο όπως ή φούσκα όταν πιά δε φουσκά μέσα της ή ότα τη βγάζεις από την άερό- πομπα.

Άν πριν τρυπήσεις το φράχτη τον τραβήξεις κα- του, λιγοστέβεις άκόμα περισσότερο το άπ' έξω ζού- πισμα των πλεμονιών, και τότες το έξωτετικό ζούπι- σμα τα φουσκώνει και τα κάνει να κατεβούν άκολου- θώντας το φράχτη. Μα τότες τεττώνονται άκόμα πιο πολύ, τόσο που αν άμολήσεις το φράχτη και πια δεν τον τραβάς, τα πλεμόνια γυρίζουνε στο φυσικό τους όγκο, άδιχώντας μέρος τού άέρα τους κι' άνεβάζον- τας μαζί τους το φράχτη. Άν είχαν τρύπιος πουθενά ο στήθικός τοίχος, τότες, είτε κατεβάσεις είτε έχι το φράχτη, δεν αλλάζει το έξωτετικό ζούπισμα των πλε- μονιών. Το άτμοσφαιρικό ζούπισμα έξωτετικά κι' έσω- τετικά είναι το ίδιο, κι' έτσι τα πλεμόνια μένουν άκί- νητα.

Όταν κατάκλειστο το στήθος το φράχτη τον κατε- βάσεις, το άτμοσφαιρικό ζούπισμα διάμεσα τού λαρυγ- γιού στέλνει άερα μέσα στα πλεμόνια και τα φουσκώ-

— Άς είσαι καλά...

— Είρεεις, κυρά, πολλοί που ταξιδεύουνται δε γράφουνε, δε μαρτυράνε τού δουλεύουν, ως να μάσ- σουνε παραδάκια και τότες μιά και καλή φανερώ- νουνται. Ποιός το ξέρε; τί γίνεται και με το γιό σου...

— Καλέ έστ' αυτά! Θα ζούσε μέσα το παιδί μου και δε θάστελνε παράδες στη μάνα του; αυτά 'ναι παρχμύθια, με το συμπάθειο, και δεν πιστεύουν- ται. Το παιδί μου ήτανε πονετικό και δε θα μ' έ- φινε να φορώ τόσα χρόνια στη φτώχεια...

— Έχε τις έλπίδες σου στο θεό, γριά μου! Δε σου λέω άλλο λόγο...

— Άσε με, χριστιανέ μου, στο χάλι μου!

— Έχεις όμορφο και ξυπό κορίτσι, σταυρωμέν- να· γώ θα σου βρώ γαμπρό να σάς χορτάση ψωμί, να τον βάνης στη θέση τού παιδιού σου· έγγονα σου και δεν είναι πολύ περάξω να γενούνε και γουμπάροι!

— Καλά! βρές πρώτα το γαμπρό και γινόμε- στε—τούπε ξερά ή γριά, σά να μὴν έδινε πίστη στα λόγια του.

— Θα της βρώ γώ της Λενιώς ένα όμορφο παλ- λικάρη, ένα λεβεντόπαιδο που να της ταιριάζη...

— Σου τόπα και πριν πως κουβέντες παντρειάς με το κορίτσι δε μ' άρέσουνε... Πούσαι, βρέ Λενιώ,

τάση ψωμί, έχι! τούτونه θέλω, δεν παίρνω άλλο να! Έ! έμε το λοιπό στο καλό και χτύπα το ξερό σου στον τοίχο!.. Της τον έδωσα! Τώρα; γδύμνια, φτώχεια, πείνα και πεντέξη παιδιά, που τόνα την τραβά πό δώ και άλλο πό κεϊ. Τη γλέπω και μού καίγεται ή καρδιά μου... Α, στή Λενιώ δε θα γενή το ίδιο πράμα· ξε παντρευτή και τριαντάρα!

— Να με συμπάθης ο άφέντης σά δεν είναι κα- λός ο καφές—είπε ή Λενιώ δειλά, κενώνοντας τον καφέ στο φιλτζάνι—Μεϊς έδώ δεν τον ψήνουμε συ- χνά και δεν έμ' έπιδέξια σε δαύτο!

— Όμορφος είναι, κοπέλα μου· καϊμακλιδικός, όπως τον θέλω.

— Και τί ώρα, ρώτησε ή γριά, με το καλό θα φύγης;

— Το γαϊδουρί μου τόχω δώ πάρα κάτω σ' ένα χάνι· πρώι πρώι θα πά να το πάρω και θα το στρί- ψω· λαχτάρισα να δώ το σπιτί μου, τη μάνα μου, χήρα την καφερή σαν και σένα...

— Γώ δεν είχα ή μαύρη την τύχη να δώ έτσι ξαφνικά τον έρχομό τού γιού μου. Κακόμοιρε Γιάν- νη! Σ' έφαγ' ή κακιά ώρα, σ' έπνιξε το ροιζικό μου, της άχαίρευτης!.. Πως σε λένε σένα, παιδί μου;

— Γιώργη...

νει. "Όταν άμολνός τὸ φράχτη, πὰ τετωμένα πλεμόνια γυρίζουνε σὸ φυσικό τους ὄγκο ἀδιάζοντας τὸν παραπανιστὸ ἀέρα ποῦχανε λάβει πόντ.

Φαντάσου τώρα τὸ φράχτη πὸς τὸν τραβᾷς κάτου καὶ τὸν ἀμολνός ρυθμικά κάθε μερικὲς στιγμῆς· τί θὰ τύχει; Θὰ τύχει τοῦτο, πὸς κάθε φορὰ πὸς τὸν κατεβάξεις, ἓνα ποσὸ ἀέρας θὰ μπαίνει στὰ πλεμόνια· καὶ κάθε φορὰ πὸς ἀμολνός, ἓνα ποσὸ ἀέρας θὰ ξαναθαίνει ἀπὸ τὰ πλεμόνια.

Νά, ἀπὸ γίνεται μὲ τὸν ἀνασασμό. Κάθε μερικὲς στιγμῆς—19 φορές τὸ λεπτὸ—ὁ φράχτης κατεβαίνει, καὶ ἓνα ποσὸ ἀέρας χύνεται μέσα στὰ πλεμόνια διάμεσα τοῦ λαρυγγίου. Ἀπὸ λέγεται Σπνοή. Μὰ ἴσα ἴσα μὲν γίνεται ἀπὸ τὸ φράχτης στέκει καὶ δὲν τραβᾷ πικὴ κάτου, καὶ τότες τὰ τετωμένα πλεμόνια γυρίζουνε σὸν πρωτύτερον τους ὄγκο ἀνεβάζοντας μαζί τους τὸ φράχτη καὶ στύφοντας ὅζω τὴν ἄερα. Ἀπὸ λέγεται Σπνοή.

Καθὼς κατεβαίνει ὁ φράχτης, ζουπάει τὴν κοιλιὰ· σὰν πάψει τὸ κατεβάσμα, μὲ τὴ βοήθεια τῶν σωθικῶν ξανασπρώχνεται ἀπάνου. Ἄ βάλεις τὸ χέρι στὸ στομάχι σου, νιώθεις τὸ στομάχι πὸς τουρλώνει κάθε φορὰ πὸς τὴν ὥρα τῆς σπνοῆς κατεβαίνει ὁ φράχτης, καὶ πὸς ξετουρλώνει κάθε φορὰ πὸς μὲ τὴν ξπνοὴ γυρίζει ὁ φράχτης πίσω σὸν τόπο του.

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΔΕΞΑΝΤΡΑ ΠΑΠΑΜΟΣΚΟΥ

ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΓΙΑ ΤΟ ΧΑΤΖΙΔΑΚΗ

Κύριε Νουμά,

"Έχω ἀκουστὰ πὸς εἶσαι ἄνθρωπος πὸς σηκώνει λόγια καὶ δὲ θὰ μαλώσης, πιστεύω, ἂν σοῦ ταρᾷω λιγάκι τοὺς κύκλους. Θέλω νὰ διορθώσης μιὰν ἀνακρίβεια πὸς εἶχες στὸ 189 φύλλο σου, ἐκεῖ πὸς εἶν' ὁ λόγος γιὰ τὴν ἔκκλησιν τῆς Χρηστομάνικης (τὴν ἐλὼ ἔτσι ἄρα συντομίας) ἐπιτροπείας. Ἄδικο ἔχει ὁ ἀρθρογράφος σου νὰ νομίζει πὸς τὴν ἔκκλησιν κτλ. τὴν ἔγραψε ὁ Χατζιδάκης. Δὲ βλέπει φαρδιούς πλατιούς ἀποκάτου ἀπλωμένους τόσους Πούλους καὶ Πουλόπουλους, δὲ βλέπει τὸν παπα-Δαμνέρη κτλ τὸν Παλιχτσία, δὲ βλέπει κοτζάμ Βάφα πὸς ξέρουμε μὲ πόσο χιούμορ γράφει (δῆτε γιὰ παράδειγμα τὴν ἱεροδικαστικὴν του ἐκεί πὸς μιλάει γιὰ τὸ πέραςμα τοῦ Ρουβίκωνα), μόνε θέλει καὶ καλὰ στὸ Χατζιδάκη νὰ τὴ φορτώσῃ; "Έμαθα γ' ὅθεν ἀπὸ κάποιον Ρωμιοῦ πὸς περίεργο ἀπὸ μὲνα

κουνήσου!... Στρώσε τὴν ἀντρομίδα νὰ κοιμηθῇ ὁ μουσαφίρης· θὰ σηκωθῇ πρῶτ' ἢ ὥρα πέρασε...

Μὲ τὸ κοιμηθῇ ἔδωσε τέλος ἡ γριά στὴν κουβέντα πὸς δὲν τῆς ἄρει· φανερό εἶτανε πὸς τὰ χῶρατα τοῦ μουσαφίρη μὲ τὸ κορίτσι τῆς, τὸ χαμογέλιο τοῦ, ὁ τρόπος πὸς τὴν κοίταζε, τὰ πικινέματά του, πολλὰς ὑποφύες τῆς βάλανε στὸ ἄπιστο καὶ ὑποψία-ρικο μυαλό τῆς: μπᾶς καὶ ὁ σκυλόφραγος αὐτὸς βάλθηκε σῶναι καὶ καλὰ νὰ τῆς ξελογιάσῃ τὸ κορίτσι; λίγες ἀτιμίες τάχα γενήκανε σὲ νοικοκυρόσπιτα πὸ τέτοιους μασκαράδες; πὸς στὸ διάλο τοὺς βρέθηκε, ὁ μαυρογόνατος; καλὰ θὰ κἀν νὰ ξεκουμπιστῇ μὲ τις ξημερώσῃ!

— Τόστρωσα, μάννα, τὸ κρεβάτι· ἔβαλα δυὸ βελνέτες καὶ δυὸ χράμια...

— Καλὰ τᾶκανες! κοίταζε καὶ σὺ παλλικάρη· θᾶσαι καὶ καλὰ βολεμένος;

— Ὅλα, σταυρομάννα, καλὰ καὶ ἄξια· ἔγνοια σου καὶ θὰ δῆς αὔριο πὸς τὸ ποδαρικό μου θὰ σοῦ φέρῃ γοῦρι!

— Καλὴ νύχτα! Ἄμα θὲς τίποτες τὴ νύχτα μίλα μου λεύτερα... δῶ γιὰ δίπλα θὰ στρώσω νὰ κούω...

Ἡ γριά ἔβαλε στὸ τζάκι κᾶνα δυὸ κουτσού-

πὸς ὁ Χατζιδάκης ὑπόγραψε μονάχα τὴν ὁμορφήν ἔκκλησιν κτλ. χωρὶς νὰ προσθέσῃ κανένα πλουμίδι δικό του. Λοιπὸν μάθε το καὶ ἐσὺ καὶ σῶσε τὸ λάθος σου μὲ μιὰ μολυβιά. Ἀγκαλὰ ἐμένα δὲ μ' ἐνδιαφέρει τόσο ἂν θὰ διορθώσης ἢ ὄχι τὸ λάθος σου, ὅσο θέλω νὰ σὲ κάνω νὰ πάψῃς πειλὸν νὰ μᾶς κοπανίζῃς ἓνα ὄνομα πὸς ἔγινες αἰτία νὰ τὸ βαρεθῶ πεινιέται καὶ ἀπὸ τὴ ζωὴ μου ἀκόμα. Σέρεις δὲ τὸ ἀνέκδοτο ἐκείνου τοῦ ἀρχαίου χωριανοῦ μὲ τὸν Ἀριστείδη. Εἶχε βαρεθῇ ὁ ἄνθρωπος νὰκούγῃ δικαίῳ Ἀριστείδῃ καὶ δικάιο Ἀριστείδῃ καὶ ἤθελε νὰ τὸν ἐξοστρακίσῃ. Τὸ ἴδιο ἔπαθα καὶ ἐγὼ μὲ τὸ Χατζιδάκη καὶ σοῦ ζητῶ νὰ τὸν ἐξορίσῃς, ἥ εἶνε καὶ γιὰ λίγον καιρό. Ἄ δὲ μ' ἀκούσης, θὰ βάλω τὸ Βδελλόπουλο νὰ σὲ καταρσῇ. Ἀμὲ πειλὸν; Χατζιδάκη καὶ Χατζιδάκη. Θαρρῶ καὶ ὁ Hesselings σοῦ τὸ χτύπησε μιὰ φορὰ πλάγια πὸς τὸν παραπῆρες στὸ στόμα σου καὶ κοντεύω νὰ πιστέψω πὸς καλὰ ἔκανε. Νὰ μὲ συμπαθήσης πὸς σοῦ μιλῶ ἔτσι, καὶ βλέπεις εἶμαι ὡχυρομένος πίσω ἀπὸ τὸ προσιμό μου καὶ δὲ μπορεῖς νὰ μοῦ πῆς τίποτα, ἀφοῦ εἶσαι καλὸς ἄνθρωπος.

Αὐτὰ λοιπὸν ἤθελα νὰ σοῦ πῶ. Ἄν θέλεις ἀκόμα σημειώσω πὸς καὶ ἐκείνη ἡ μετοχὴ ἀριστεύσαντος δὲν εἶνε λάθος, ἂν καὶ μπορεῖ ὅποιος θέλει νὰ βάλῃ καὶ ἀριστεύσαντος. Σὰν πολὺ βαρὺ ὅμως τὸ δεύτερο. Μὰ τὸ ζήτημα τοῦτο τάφινω νὰ τὸ ξεδιαλύσῃ καλύτερα σὴν ἐξορία τοῦ ὁ Χατζιδάκης καὶ σὲ χαιρετῶ μὲ πολλὰς καὶ βαθύτατες ὑποκλίσεις.

ΠΑΡΑΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

— Ἡ εἰκόνα τοῦ Κ. Παλαμᾶ πὸς δημοσιεύουμε στὸ σημερινὸ φύλλο εἶναι καμωμένη ἀπὸ τὸν Ἀντρέα Καρκαβίτσα.

— Ὁ Καρκαβίτσας φωτογραφίζει κιόλας καὶ πολὺ ὁμορφα, καὶ τὴν τέχνη, λένε, τοῦ τὴν ἔμαθε ὁ Ἐπισκοπόπουλος.

— Τοῦ Παλαμᾶ ἄλλη εἰκόνα, ἐξὸν ἐκείνη πὸς δημοσιεύτηκε δῶ καὶ δεκαπέντε περίπου χρόνια σὴν φιλ. α' Ἐστία, δὲν ἔχει δημοσιευτῇ. Ἡ δική μας λοιπὸν εἶναι ἡ πρώτη πὸς δημοσιεύεται, καὶ ἔχει καὶ τούτῃ τὴν ἄξια, πὸς εἶναι καμωμένη ἀπὸ τὸν Καρκαβίτσα.

— Γιὰ κάποια ἄρθρα πὸς δημοσιεύθηκαν τὲς πρᾶλλες στὰ «Παναθηναῖα» Ἑλληνικὰ καὶ Γαλλικὰ, εἶπε κάποιος δικός μας:

— «Δὲν μπορεῖς, ὅσο καὶ ἂν κουράσεις τὸ μυαλό σου, νὰ καταλάβεις τί τῆχει μ' αὐτὰ τὰ ἄρθρα. Γραφτήκανε πρῶτα Φραντζέζικα καὶ ὕστερα μεταφραστήκανε Ρωμαῖκα;

ρια, γιὰ νὰ καίῃ καὶ τὴ νύχτα, καὶ τραβήχτηκε νὰ πλαγιασῇ σὴν διπλιανὴν κάμαρα. Τὸ κεφάλι τῆς εἶτανε βαρὺ, σκοτισμένο, σὰ νὰ τὴ χτύπησε κρασί νεόθυγατο· ἡ καρδιά τῆς ἔσταζε φαρμάκι μὲ τοῦ ἄτυχου γιοῦ τῆς τὴν ἐνθύμηση· τέτοιος θάτανε καὶ κείνος ἂν τῆς ζούσε, νὰ περάσῃ μαζί του χρυσὰ γεράματα· τώρα τύφλα παντῶ καὶ κατάρτα· σὰν πουλήσουνε σὲ λίγο καὶ τὸ καλὺδι τῆς θὰ πάρῃ, σὰν τρελλή, τὸ μαντήλι νὰ χορέψῃ! Μὲ τίς ἴδιες σκοτεινὲς σκέψεις καθότανε καὶ ἡ Λενιώ χάμου, στεναχωρημένη καὶ ἀμίλητη, ἀκουμπώντας τὸ κεφάλι τῆς στὰ δὺς τῆς χέρια.

— Ἀρῇ, κυρομοῖρα—τῆς εἶπε σὰν τὴν εἶδε φουρκισμέν' ἡ μάννα τῆς—τί κρατᾷς, ἀρῇ, ἔτσι τὸ κεφάλι σου; γρουσουζὲς πάλι θὰ μοῦ κἀνης, πανάθεμά σε; ἂμ ἂν δὲν εἴδουνα, μωρὴ, τέτοια θὰ χανότανε ὁ Γιάννης μας, σὰν τὸ σκυλὶ στ' ἀμπέλι; ἂμ, χάσου γρήγορα, νὰ πλαγιασῇς!

— Γὼ πάλε φταίει σὰν πέθαν' ὁ Γιάννης μας; ποῖος θεὸς, μάννα, τὸ θέλει αὐτὸ τὸ ἄδικο πὸς μοῦ κἀνης; κάθε φορὰ θὰ μοῦ τὸ χτυπᾷς: γὼ σὰς ἔφαγα, ἢ γρουσουζιά μου σὰς φταίει, οὐλα τὰ κακὰ γὼ τὰ φέρνω.. θὰ πάρω τὰ βουνὰ· συχάσετε!

Εἶπε μὲ τὸ δικαίον τῆς ἡ δόλια κοπέλα καὶ κλαί-

"Ἡ γραφτήκανε πρῶτα Ρωμαῖκα καὶ μεταφραστήκανε ὕστερα Φραντζέζικα; Τόσο Φραντζέζικο εἶναι τὸ ὅρος τους! Καὶ δὲν ἔχει ἄδικο, θαρροῦμε, ὁ φίλος.

— Δὲν πηγαίνει λόγος στὸ Δῆμ. θέατρο ἂν καὶ ὁ θέατρος ὁ Ἰταλικὸς εἶναι πρῶτης γραμμῆς.

— Ἄδικο βέβαια αὐτὸ, καὶ καίτοι πὸς τὸν ἔφερε δῶ δὲ λογάριασε πὸς ἡ Ἀθήνα δὲν κατοικιέται μοναχὰ ἀπὸ ἑκατομμυριοῦχος πὸς μπορεῖ νὰ δύνουν εἰκοσιπέντε δραχμὰς τὴ βραδιά νὰκοῦν ὄπερα.

— Μὲ ἀθροινώτερες τιμὲς τὸ θέατρο θὰ γιόμει κάθε βράδι καὶ ὁ ἐμπράττιος δὲ θᾶλλαις σὰν ἀπαρηγόρητη χήρα καὶ δὲ θᾶβρις τοὺς Ἀθηναίους γι' ἀφιλόδοτους.

Ο ΙΔΙΟΣ

ΦΟΝΟΠΑΖΑΡΟ ΒΛΟΜΑΔΙΑΤΙΚΟ

Ἀπὸ Πέμτη δὲ Πέμτη

Ἰπουργὸς Ἐσωτερικῶν ὁ Ν. Καλογερόπουλος Στοιτωμοί. Ἐπαρχίαι 11.

Λαθωμοί. Ἀθήνα 9 (οἱ πέντε Λαμπριάτικοι), Περαιάς 5 (οἱ τρεῖς Λαμπριάτικοι), Ἐπαρχίαι 9.

Κλεψίαι. Ἀθήνα 4, Περαιάς 5.

Ἀπαγωγές. Ἐπαρχίαι 3.

Ο ΦΟΝΟΓΡΑΦΟΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

— κα. Στ. Φαρ. Δὲ μᾶς κατάλαδες καὶ λοπούμαστε γι αὐτὸ. Μᾶς πῆρες καὶ γιὰ Ἀν-Κιχίτους ἀφοῦ μᾶς γράφεις πὸς πολεμοῦμε τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες! Ἐμεῖς μὲ τοὺς ἀγῶνες δὲν ἔχουμε τίποτα... προσωπικά. Νὰ γίνου καὶ φέτος, νὰ γίνονται καὶ κάθε χρόνο γιὰ νὰ διασκεδάσῃ ὁ κόσμος, γιὰ νὰ μπαίνει καὶ παρᾷ σὸν τόπο μας. Λέμε μοναχὰ, καὶ νὰ μᾶς συμπαθᾷς, πὸς δὲν πρέπει νὰ μεθᾷς μ' αὐτοὺς καὶ νὰ φανταζόμαστε πὸς μοναχὰ μὲ τοὺς ἀγῶνες... θὰ τὴν πάρουμε τὴ Μακεδονία. Τώρα θαρροῦμε μᾶς ἐνωσες καὶ καλὴνύχτα σου.—κα. Δ. Γλ. Σμύρνη. Ἀδάμ τὴ συντρομὴ καὶ σ' εὐχαριστοῦμε.—κα. Σ. Θαλ. Σάμα. Ἀποροῦμε πὸς δὲ λαβαίνεις τὸ φύλλο ἀφοῦ σοῦ στέλνεται ταχυκώτατα. Δὲν κοιτάζεις μήπως τὸ κρατοῦν σὴν πόστα; —κα. Σπ. Ἀλμ. Ἀέρο. Πὸς δὲν ἀκούγεσαι τόσον καιρό; Ζεῖς; —κα. Φρ. Βερ. Ληζούρι. Κίτι θὰ μᾶς στείλεις μὰ ἀκόμα οὔτε τὸν τίτλο δὲν ξέρουμε. Ἐλπίζουμε πὸς δὲ θάρρησαι.—κα. Δ. Δ. Ἀκόμα δὲν τὴν εἶδαμε τὴ Μαργαρίτα Στέρφα· τὸν κα. Σινόπουλο. Φυσικά, ἂμ, τὴ δοῦμε θὰ γράψουμε τὰ δέοντα.

οντας ἔκαμε νὰ πεταχτῇ ὅζω, καὶ ἡ μάννα τῆς πρόφαζε νὰ τὴν ἀρπάξῃ πὸς τὸ μανίκι τῆς.

— Στάς' ἀρῇ, τρελλή, πὸς πᾶς ὅζω τέτοια ὦρα; σὲς πάνου καὶ κοιμήσου γλήγορα! μάννα σ' εἶμαι καὶ δὲ θὰ σκουζῶ καὶ ὅλας καὶ δὲ θὰ μαλώσω, σὰν εἶμαι στεναχωρημένη; ἄσε με νὰ φωνάξω καὶ θὰ μ' περάσῃ τὸ μεράκι!

— Δῶ θὰ κοιμηθῶ καὶ ἐγὼ ἀντάμα—τῆς εἶπ' ἡ Λενιώ, σκουπίζοντας τὰ μάτια τῆς.

— Πάνω σὺ θὰ πᾶς, στ' ἀνώγει... Δὲν κάνει, ἀρῇ, κορίτσι πρᾶμα νὰ κοιμηθῇς δῶ μπροστά στὸ μουσαφίρη, νὰ πᾶ νὰ βγῇ τὴ νύχτα γι' ἀνάγκη του καὶ νὰ σὲ δῇ γδυμένη ξαπλωμένη... Ἄσε πάνου!

— Μοναχὴ; δὲν πάω φοβάμαι!

— Τί φοβάσαι, παλαθῇ; τὸ σκαλικάντζαρο; ἄσε χάσ' γρήγορα! Γὼ θὰ μείνω δῶ γιὰ νὰ μὴ θᾶλ τίποτες τὸ παλλικάρη.

— Γιὰ μὲνα μὴν κανετε καυγᾶ—φώναξ' αὐτὸ πὸς τὸ κρεβάτι τοῦ τᾶρα σὲ λίγο θὰ σῶσω τὸ φῶς καὶ ὦρα καλὴ σας! Οὔτε κανονιὲς δὲ μὲ ξυπνᾶνε· κοιμηθῆτε ξέγνοιαστες καὶ δὲ σὲς χρειάζουμε!

(Στ' ἄλλο φύλλο τελιώνει)

Judas Errant.